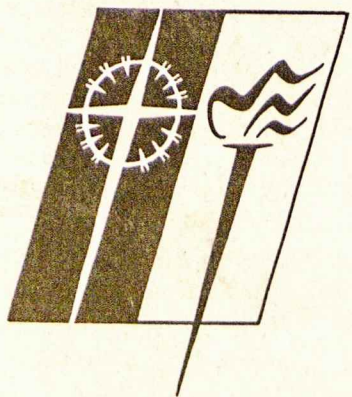

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Lietuvos
nacionalinė
M. Mažvydo
biblioteka

Nr. 24 (1323) 1975 BIRŽELIS-JUNE 12

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. 275-4672

Didžiųjų menkystė

Dažnai stebimės didžiųjų galybe — paskirų asmenų, kolektyvų, valstybių, imperijų. Visiems imponuoja fizinė jėga, ginklų gausa, tankų plienas, bombonešijų daugybė. Visa tai kelia baimę ir verčia mases paklusti jėgai. Gerai, jeigu ta jėga yra gėrio tarnyboje — ji saugo nuo destruktivaus elemento, grasinančio normaliam visuomenės bei žmonijos gyvenimui. Nelaimė betgi prasideda tuomet, kai jėga atsiduria blogio tarnyboje. Tuo atveju jėga ne stato, bet griaua, ne kuria, bet naikina, ne saugo žmoniją, bet jai grasi. Ji apsirodo destruktivių savo veidu ir kompromituojasi visuomenės akyse. Jėga tampa brutalia, naikinančia stichija, kuri griaua ne tik tai dievus, bet ir žmones. Jai nėra jokių moralinių pylimų, jokių ribų — nebaido jos nei kraujo upės, nei milijonų žmonių aimanos. Tai tarytum siautėjimas aklos, nesuvaldomos jėgos, kurios kriterijus tėra išdidi savivalė. Tokia jėga būdavo senovės barbarų vadai, imperatoriai, kurių didybė turėjo visi lenktis arba žūti. Kad taip buvo kaikur praeityje, sakoma, nėra ko stebėtis, nes žmonės dar nebuvo civilizuoti. Bet kaip išaiškinti tokį faktą dabar, kai toks siautėjimas iškyla civilizatuose mūsų amžiuje? Juk tokia jėga šiandieną yra komunistinės bei sovietinės imperijos, iškiliusios civilizatuose pasaulyje!

★ ★ ★

Tokia siautėjanti jėga iškilo mūsų amžiuje pirmiausia dėlto, kad nerado pakankamai humanistinių jėgų pasipriešinimo. Pastarosios buvo gausios, bet neaktyvios. Susitelkę revoliuciniai būriai iškopė į visuomenės viršūnes, jėga įsitvirtino ir iš jų nepasitraukė, kol kuri kita jėga neištūmė. Civilizuotas žmogus buvo įsitikinęs, kad valdžia ateina iš Dievo arba iš pačių žmonių daugumos civilizotu būdu — paveldėjimo arba rinkimų keliu. Revoliucija parodė, kad valdžia gali būti užgrobtą barbariškų būdu net ir civilizacijos amžiuje. Tokia barbarija matome Sov. Sąjungoje, Kinijoje ir kituose komunistinio bloko kraštuose. Tai barbarija, nes ginkluotų vyrų būrys gali užvaldyti ištisas mases beginklų žmonių. Tokius reiškinius matome šiandieną lėktuvų, ambasadų, institucijų grobimo atvejais. Jėga priverčia daugumą nusilenkti mažumai. Bet ar tuo būdu jėga iškyla savo didybę? Anaipol, ji parodo tikrai savo menkystę. Pagrobūsieji keleivinių lėktuvų ir jį sunaikinai bei nužudė žmones nėra jokie didvyriai, o tikrai plėšikai. Savo darbus jie dengia kažkokiomis idėjomis, kurios jokių būdu nepateisina priesaikavimo. Panašiai yra ir su komunistų revoliucijomis. Jos ateina su gražiu idėjinio veidu, dengiančiu naikinantį brutalumą.

★ ★ ★

Komunistinės revoliucijos atėjo su viliojančiomis socialinėmis idėjomis. Jomis susižavėjo nedidelės grupės ir įgyvendino jėga bei prievarta. Per 50 metų jos pakankamai įrodė, kad yra nepajėgios tobulinti žmonių gyvenimą. Iš ligi šiol jų kurto rojus žmonės bėga. Juos ten sulauko tikrai prievartinė siena. Jei ten būtų toks puikus gyvenimas, kaip propaganda skelbia, visi jį veržtųsi, o dabar net patys komunistai pasilikę vadinauose kapitalistų kraštuose. Čia tad ir iškyla didžiosios jėgos menkystė. Ji pagėgia nukalti sunkiuosius ginklus, naikinti žmones, bet neįstengia sukurti žmoniško gyvenimo, kuriame visi galėtų jaustis žmonėmis, ne tikai komisarai. Didžioji komunistinio milžino silpnybė ir yra ta, kad jo imperijoje valdžia yra viskas, o žmogus niekas. Dėlto jis gali būti naikinamas kaip vabzdys. Juk ir šiandieną Sov. Sąjungoje tebėra didžiausios kalinių stovyklos, į kurias buvo sugabenti lietuviai, latviai, estai ir kiti. Tai ryškiausia didžiosios galybės menkystė. Ji atėjo Pabaltijai su visa savo triuškinančia jėga neva "globoti" mažųjų, o iš tikrųjų atžygiavo jų naikinti. Kai milžinas nužudo nekaltą kūdikį, parodo ne savo jėgą, o menkystę. Taip buvo ir baltieji atveju — sovietinis milžinas daug jų sunaikino, jų laisvę paglemžė, turtus atėmė, bet nuo to jo aureolė nė kiek nesužibėjo, priešingai — ji tapo menkystės ženkle.

KANADOS
ĮVYKIAI

Arabai ir žydai

Jungtinių Tautų V konferencija susikaltimui sustabdymo ir nusikaltėlių traktavimo klausimu įvyks Toronto rugsėjo 1-12 d. Joje dalyvaus apie 2.000 atstovų iš 130 kraštų. Žydų spaudimo dėka Kanadai didžiausia problema sudaro palestiniečių arabų partizanų PLO oranizacijos atstovų įsileidimas. JT šiai organizacijai yra suteikusios oficialaus stebėtojų teises. Ontario advokatų draugija jau atsisakė konferencijai duoti savo Osgoode pastato patalpą, nusilenkdama sionistų spaudimui, nors šiuo metu dar nėra žinoma, ar PLO atstovai konferencijoje dalyvaus. Konferencijos organizacinio komiteto vykdomasis sekr. G. Mueller yra išpėjęs Kanadą, kad konferencija gali būti perkelta į kitą valstybę, jeigu Otava neįsileis PLO partizanų atstovų. Jis primena, kad 1946 m. buvo padarytas panašus žingsnis dėl Žydų Agentūros neįsileidimo. Tada daug kas šią grupę taip pat laikė nepageidaujamais teroristais, nors ji sekanciais metais tapo Izraelio vyriausybe.

Kanados žydų nepalankumo susilaukė naujas užsienio reikalų ministeris A. MacEachen. Kanados-Izraelio komiteto suruošiuose pietuose parlamento rūmuose. Juose dalyvavo apie

140 parlamentarų ir apie 200 žydų atstovų, sukvietusių Kanados Sionistų Federacijos bei kitų organizacijų. Savo kalboje A. MacEachen pabrėžė, kad Kanados politika Artimųjų Rytų klausimu nėra pasikeitusi. Pagrindą jau sudaro JT rezoliucija nr. 242, reikalaujanti Izraelio pasitraukimo iš okupuotų sričių. Detaliai turi sutarti Izraelio ir arabų kraštų atstovai. Pasak A. MacEacheno, palestiniečių pabėgėlių klausimas negali būti išjungtas iš šio sprendimo, nes jis priklauso visos Artimųjų Rytų problemos kontekstui. Beveik tuo pačiu metu įvykęs Kanados Arabų Federacijos suvažiavimas padarė aštrų priešpriešą Kanados vyriausybei. Arabų teigimu, RCMP saugumiečiai seka jų telefoninius pasikabėjimus ir netgi telkia agentus arabų veiklai tirti. Suvažiavime buvo pareikštas priešpriešas Kanados spaudai dėl neobjektyvaus Artimųjų Rytų įvykių pateikimo kanadiečiams. Torontose įvykusio suvažiavimo patalpose buvo rasta bombos imitacija, kuri ten tikriausiai atsidūrė žydų pastangų dėka. Arabų skundams dėl spaudos neobjektyvumo pritarė ir trys federacinio parlamento nariai — liberalas R. Stewart, konservato-

(Nukelta į 6 psl.)

III Šiaurės Amerikos Jaunimo Suvažiavimas London Ont. Kanada

S. Amerikos jaunimo suvažiavimas, svarstęs pasaulio lietuvių jaunimo kongreso reikalus, įvyko Londone, Ont., gegužės 17-18 dienomis. Nuotraukoje techninis suvažiavimo ruošos komitetas. Iš kairės: Jurgis Valaitis, neatpažinta dalyvė, Linas Kairys, Lydija Keraitė, Saulius Dragūnevičius ir Algis Juceys. Nuotr. D. Blaundžiūnaitės

Lietuvos pagrindžio atsišaukimas

Nacionalinio Liaudies Fronto deklaracija, skirta laisvajam pasauliui, neseniai pasiekusi Vakarus.

Pastaruoju metu laisvojoje spaudoje pasirodė Tautinio Estijos Fronto ir Demokratinio Estijos Sąjūdžio atsišaukimai. Iš okupuotos Lietuvos pasiekė mus atsišaukimas sąjūdžio, pasivadinusio Nacionaliniu Lietuvos Liaudies Frontu, kurį sudaro kelios organizacijos, kurių tik dalis miniama atsišaukime. Kaikuriuos jų nebeegzistuoja šiuo metu — vienos nustojo veikti, kitos persitvarkė. Iš atsišaukimo matyti daugelio dabartinės Lietuvos žmonių galvoseną. RED.

Mes, Nacionalinio Liaudies Fronto kovotojai (Lietuvos Laisvojo Demokratinio Jaunimo Sąjunga, Lietuvos Katalikų Sąjunga bei kitos grupės) ir visi nacionalinio judėjimo šalininkai, persekiojami už politinius, tautinius ir religinius įsitikinimus Lietuvos TSR ir visoje Sovietų Sąjungoje, iš Lietuvos pagrindžio apeliuojame į viešąją pasaulio nuomonę ir prašome visas laisvas pasaulio valstybes ginti Lietuvos, Latvijos ir Estijos tautas nuo naikinančio sovietų imperializmo. SSSR, oficialiai pasiskelbusi visų tautų "laisvės gynėja", yra ne kas kita, kaip imperialistinės carinės Rusijos tradicijų tęsėja. Prisidengusi "progresyvia" marksistinė teorija", ji nekarta praktiniame gyvenime nusikaltę tautų laisvei ir humanizmui.

Štai faktai. Visų pirma vadinamoji socialistinė valstybė Sovietų Sąjungą 1939 m. su fašistine Vokietija padalino bei sunaikino Lenkiją ir Pabaltiją. Ponų Lenkija, kaip mėgdavo išsireikšti sovietiniai diplomatai, barbariškai okupuota Hitlerininkų, buvo pavadinta "oblast gosudarstvennyh interesov Germanii (vokiečių valstybinių interesų sritimi). VKP(b) bei vyriausybės "dori jausmai" lenkų liaudies atžvilgiu ir internacionalizmo arklys, mėgstamas Stalino propagandistų, buvo padovanoti Ribbentropui. Pabaltijo valstybių aneksija 1940 m. — Sovietų Sąjungos "vidaus reikalas". Lietuva, Latvija, Estija, pagal marksistinį Molotovo aiškinimą, tai rusiškos provincijos. Vakarų imperialistų laikinai atplėštos nuo metropolijos.

Kuo skyrėsi naciai nuo stalininkų? Į tą klausimą geriausiai atsakytų Pabaltijo ir Rytų Europos tautos, patyrusios ant savų pečių, ką reiškia "proletariato diktatūra". Žino apie tai gerai ir visos Sovietų Sąjungos ne-

rusų tautos, vienu ar kitu keliu patekusios į "marksistinį Maskvos rojų".

O kaip su rusų tauta? "Didžioji" ir "šlovingoji", nešanti tautų "išlaisvinimo" šūkius, rusų tauta ar yra laisva? Ne. Pagal Leniną, tauta, pavergusi ir engianti kitas tautas, negali būti laisva. Maskvos šovinizmų teigimai apie didžiariusį vadovaujamą misiją, siekiančią pasaulinės revoliucijos visuose kontinentuose, yra blefas.

Buvusios nepriklausomos Pabaltijo valstybės, smurtu Raudonosios Armijos okupuotos, vėliau suklastotų rinkimų pagalba, kad suklaidintų naivius politikus, inkorporuotos į Sovietų Sąjungos sudėtį, — nesutiko ir nesutiks su savo beteisėmis revoliucijos reformoms, nes nedarymas jų gali priversti prie komunistinio režimo įsigalėjimo tose neišsivysčiusiose šalyse.

Nacionalinio Liaudies Fronto aktyvas, nelegalioje krašto konferencijoje 1974 metų birželį išanalizavęs tautos tragedijos istoriją ir politinę bei moralinę padėtį šių dienų pavergtose Tėvynėje, priėjo prie išvados, jog laisvojo Vakarų pasaulio didžiosios valstybės, būdamos silpnos ideologine prasme, nuolaidžiavo ir nuolaidžiauja Maskvos diktatoriams. Rytų Europos valstybės (Lenkija, Vengrija, Čekoslovakija ir kt.), sukilusios prieš sovietų tvarką tose šalyse, buvo palaužtos, nes nei Vakarų Europa, nei JAV nesuteikė jokios karinės pagalbos. Propagandiniai pažada nepadėjo ir nepadėjo ne tik pavergtam Pabaltijui išsivaduoti iš sovietinės vergijos, bet ir jos satelitams, dėl kurių Maskva vis daugiau ir daugiau turi susirūpinti.

NLF, ideologinis kovos branduolys visoje pavergtose Tėvynėje, naujai iškeldamas išsilaisvinimo problemas nusivylimu Vakarų pasaulio sąlygose, stato į pirmą vietą vidaus jėgas, kurios, solidarizuodamos su viso Pabaltijo, Ukrainos ir Kaukazo tautomis, su pažangiais rusų protais, ilgoje ir labai sunkioje kovoje gali pasiekti nacionalinio ir politinio išsilaisvinimo — atsiskirti nuo etnografinės Rusijos ir sukurti laisvas ir nepriklausomas valstybes. NLF tiki, kad naujame kovos etape pagrindinis uždavinys yra panaudoti iki maksimumo visas legalias ir nelegalias kovos priemones.

NLF konstatuoja, kad sovietinė konstitucija, taikoma Lietuvos TSR teritorijoje, praktiškai paversta fikcija, nes Lietuvos (Nukelta į 3-čią psl.)

nansinės oligarchijos, vos pajėgia apsiginti nuo Maskvos rankos kišimosi į visos Amerikos vidaus reikalus, jau nekalbant apie kokią nors realią pagalbą pavergtom tautom. Monopolinis Amerikos kapitalizmas, potencialus sovietinio komunizmo konkurentas, yra suinteresuotas ne tautų laisvinimo problema, o savo pelno didinimu ir ekonomine ekspansija į arabų ir Pietų Amerikos šalis, skurdžias ir atsilikusias, kuriose reikalingos didelės socialinės reformos, nes nedarymas jų gali priversti prie komunistinio režimo įsigalėjimo tose neišsivysčiusiose šalyse.

Nacionalinio Liaudies Fronto aktyvas, nelegalioje krašto konferencijoje 1974 metų birželį išanalizavęs tautos tragedijos istoriją ir politinę bei moralinę padėtį šių dienų pavergtose Tėvynėje, priėjo prie išvados, jog laisvojo Vakarų pasaulio didžiosios valstybės, būdamos silpnos ideologine prasme, nuolaidžiavo ir nuolaidžiauja Maskvos diktatoriams. Rytų Europos valstybės (Lenkija, Vengrija, Čekoslovakija ir kt.), sukilusios prieš sovietų tvarką tose šalyse, buvo palaužtos, nes nei Vakarų Europa, nei JAV nesuteikė jokios karinės pagalbos. Propagandiniai pažada nepadėjo ir nepadėjo ne tik pavergtam Pabaltijui išsivaduoti iš sovietinės vergijos, bet ir jos satelitams, dėl kurių Maskva vis daugiau ir daugiau turi susirūpinti.

NLF, ideologinis kovos branduolys visoje pavergtose Tėvynėje, naujai iškeldamas išsilaisvinimo problemas nusivylimu Vakarų pasaulio sąlygose, stato į pirmą vietą vidaus jėgas, kurios, solidarizuodamos su viso Pabaltijo, Ukrainos ir Kaukazo tautomis, su pažangiais rusų protais, ilgoje ir labai sunkioje kovoje gali pasiekti nacionalinio ir politinio išsilaisvinimo — atsiskirti nuo etnografinės Rusijos ir sukurti laisvas ir nepriklausomas valstybes. NLF tiki, kad naujame kovos etape pagrindinis uždavinys yra panaudoti iki maksimumo visas legalias ir nelegalias kovos priemones.

NLF konstatuoja, kad sovietinė konstitucija, taikoma Lietuvos TSR teritorijoje, praktiškai paversta fikcija, nes Lietuvos (Nukelta į 3-čią psl.)

Pasaulio įvykiai

EGIPTO PREZ. A. SADATAS ATIDARĖ PO 1967 M. KARO UZDARYTĄ SUESO KANALĄ, pradėdamas iš Port Saido simbolinę kelionę naikintoju "Spalio 6", nutraukusiu per kanalą ištemptą grandinę. Prez. A. Sadatas buvo apsirengęs balta admiralo uniforma, jo premjeras M. Salemas ir vicepremjeras H. Mubarakas — generolo uniformomis. Sia proga tartu žodžių prez. A. Sadatas reiškė viltį, kad kanalo atidarymas prisidės prie taikos ir tarptautinio bendradarbiavimo, nors Egiptas tebėra pasiryžęs išlaisvinti Izraelio okupuotas sritis — Sinajų, Golano augštas ir Palestiną. Pirmąjį komercinį konvojų sudarė Kuwaito, Graikijos, Sovietų Sąjungos, komunistinės Kinijos ir Jugoslavijos laivai. Prieš pat Sueso kanalo atidarymą Izraelio premjeras Y. Rabinas paskelbė

remtis ne jėga, o teisingumu bei žmoniškumu, ir pažadėjo Vatikano bendradarbiavimą. Madride buvo apsvaistyti keturių JAV bazių reikalai. Jose dabar yra apie 20.000 amerikiečių. Ispanijai didžiausią rūpestį sudaro karinės diktatūros Portugalijon atnešti komunistiniai vėjai ir Ispanijos perėjimas monarchinėn sistemon, kai pasitrauks jau 82 metus turintis gen. F. Franco.

REFERENDUMAS BRITANIOJE

Darbičių premjero H. Wilsono pažadėtas referendumas užtikrino Britanijos pasilikimą Europos Bendrojoje Rinkoje, nors ir suskaldydamas jo ministrų kabinetą. Britaniją jon įjungė 1973 m. pradžioje konservatorių premjeras E. Heath, kuris sekančiais metais pralaimėjo rinkimus. Rinkiminiai vajuje H. Wilsonas britams pažadėjo referendumą. Jo rezultatai buvo maloni staigmena Europai, nes už pasilikimą Bendrojoje Rinkoje pasisakė 67,2% britų, už pasitraukimą — tik 32,8%. Pats premjeras H. Wilsonas prašė balsuotojus aiškiai pasisakyti už Britanijos pasilikimą, o už jos pasitraukimą kovojo jo septyni ministrai, vadovaujami prekybos ministro P. Shore. Kyla klausimas, ar premjerui H. Wilsonui dabar pavyks atstatyti taiką ministrų kabinete ir pašalinti partijoje įvykusį skilimą. Ateityje jo laukia sunkūs sprendimai. Infliacija šiemet jau gali pasiekti 30%, o prekybinis balansas atnešti didžiulį deficitą. Su unijomis sutarto savanoriško atlyginimų didinimo apribojimo nepavyko išlaikyti. Problema dar labiau komplikuoja aiškus investicijų sumažėjimas.

PIRMASIS VIZITAS

Portugalijos prez. gen. Costa Gomes Paryžiuje apylankė Prancūzijos prez. V. G. d'Estaingą. Vizito tikslas — užtikrinti ekonominę Bendrosios Rinkos paramą, nes jau baigiamos išsutiinti užsienio valiutos atsargos Portugalijos ižde. Prez. V. G. d'Estaing pažadėjo remti Portugalijos pastangas šioje srityje. Revoliucinė karininkų taryba atšaukė socialistų partijos laikraščio "Republika" uždarymą, kurį buvo išprovokavę komunistų unijai priklausantys spaustuvės darbininkai. Socialistų pasitraukimas iš koalicionės vyriausybės būtų palaidojęs karininkų tarybos viltis gauti paskalą iš Bendrosios Rinkos.

BENDRA VYRIAUSYBĖ

Graikijos premjeras K. Karamanlis ir Turkijos premjeras S. Demirelis, susitikę Atlanto Sąjungos konferencijoje Briuselyje, pasisakė už Kipro salos taikų sprendimą derybomis. Tarp turkų ir graikų kilmės kipričių derybos vyksta Vienoje. Prezidentui arkiv. Makarios juse atstovauja G. Clerides, turkams — jų vadas Kipro saloje R. Denktasas. Po premjerų susitikimo buvo paskelbta, kad prez. arkiv. Makarios priėmė R. Denktasą pasiūlymą sudaryti bendrą laikinę Kipro vyriausybę ir jai pavesti visų problemų sprendimą. Kipro graikai betgi nori, kad turkų mažuma laikytųsi 1960 m. Ciuricho susitarimų, kurių dėka Britanija Kiprui suteikė nepriklausomybę.

Tėviškės Žiburiai — lietuvių savaitraštis2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. P. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$10.00, pusmetinė—\$6.00. Remėjų prenumerata \$15.
Skelbimai ruošiamam numeriui primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian WeeklyPublished by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$10.00 per year, \$6.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.**RELIGINIAME GYVENIME**

* "MARIJA IR SV. DVASIA" buvo tema 14-tojo tarptautinio mariologinio kongreso, įvykusio Romoje, prancūzų Antonianum universiteto patalpose. Kongresas buvo atidarytas pamaldomis Marijos bazilikoje, dalyvaujant penkiem kardinolams, kurių tarpe buvo ir kard. Stefan Wyżniski. Pagrindinis kalbėtojas kard. John Wright pabrėžė, kad Marijos vaidmuo Kristaus iškūnijime buvo be jokių mistinių blizgucių. Tai aiškiai esą liudija Sv. Raštas. Sv. Dvasia esanti užtarėja ir ramintoja, kurią Kristus atsiuntė būti mūsų pagoda gyvenimo skausmuose, nuosakumo šaltinių gyvenimo džiaugsmuose ir pakilumo šaltinių dieviškoje gyvenimo paslapyse. Marijos tyla yra pavyzdys visiems, norintiems sekti Sv. Dvasios ikvėpimą. Tik tokioje tyloje galime tikėtis, kad vėl suės draugien karaliai ir piemeniškai, giedant angelams, o minios maldos tylint. Paulius VI kongreso dalyviams pareiškė, kad pamalduma ir Mariją galima atgaivinti ne tik moksliniu mariologiniu studijų būdu, bet ir Marijos grožio kontempliacija. Pirmasis keltas esąs mokslo žmonių kelias, antrasis — prieinamas visiems žmonėms. Marija esanti nepaprastai grožio kūrinys, nes yra tarsi veidrodis be dėmės, tobulumo idealas, kurį kiekvieno laikotarpio menininkai bandė išreikšti savo kūriniuose. Marijos grožis kyla iš to, kad ji yra pilna Sv. Dvasios, ir todėl mūsų žvilgsnis turi krypti į ją, į jos norimą save akis apsaugoti nuo akinančio, bet apgaulingo šios žemės grožio.

* SEKMINIŲ dieną Sv. Petro bazilikoje Mišias atnaušavo kard. Leo Suenens kartu su daugeliu kunigų. Dalyvavo apie 8,000 tarptautinės charizmatinio atsinaujinimo konferencijos narių. Jiem po pamaldų žodį tarė Paulius VI, pabrėždamas, kad nieko nėra svarbesnio vis labiau materialėjantiame pasaulyje kaip dvasinis atsinaujinimas. Reikia savyje neužpūsti Sv. Dvasios veikimo, bet taipgi tirti visas dvasines apraškas ir pasilaikyti tai, kas gera. Jis suminėjo tris principus, kuriais remiantis turi būti sprendžiama, kas tikrai yra iš Sv. Dvasios: 1. ištikimybė autentiškai tikėjimo doktrinai; 2. dėkingas priėmimas Sv. Dvasios dovanų ir siekimas jų, kurios yra naudingos bendruomenei; 3. gyvenimas meilėje, kuri yra Švč. Trejybės gyvenimo esmė. Jis dvasinio atsinaujinimo nesutapatinio su charizmatiniu sąjūdžiu ir ir neušiminė apie to sąjūdžio kontroversines apraškas, kaip kalbėjimą nesuprantamom kalbom, pranašavimą ir gydymą, bet nurodė ženklus, kurie jį džiugina: pamėgama maldos, mąstyma, Dievo garbinimą, atvirumą Sv. Dvasios malonei ir dažnesnį Sv. Rašto skaitymą.

* KRASTUTINUMAS, ar jis būtų iš liberalių ar iš konservatyviųjų pusių, yra kenksmingas ir žaloja visą K. Bendrijos kūną, — pareiškė Paulius VI, kalbėdamas 50,000 tikinčiųjų miniai bendrosios audienčios metu Sv. Petro bazilikoje. K. Bendrija gyvena vienybėje, tačiau ji dažnai buvo žalojama istorinių skaldymų, kuriuos vykdė Mistinio Kristaus Kūno nariai. Šiandien K. Bendrija vėl jaučia žaizdas, kurias daro jos sinūs, besivadinę konservatyviais ir atnaujintojais. Šie žmonės, piktnaudžiodami atnaujinto kriterijus, nepripažįda prie K. Bendrijos pozityvių statybos tiesos ir meilės, bet ją niekina ir savųjų, ir svetimųjų aki-vaizdoje. Tokiu būdu jie daugelį jaunimo atstumia nuo kunigystės bei vienuolinio gyvenimo, silpnina K. Bendrijos misijinę veiklą ir vaisingą ekumeninį dialogą.

* JEZUITŲ 32-ROJO VISUOTINIO SUVAZIAVIMO metu visi primiečio dekretoi, kurių buvo 17, šiomis dionomis buvo Pauliaus VI patvirtinti be jokių pakeitimų. Vienuolijos generolas kun. Pedro Arrupe, SJ, juos oficialiai paskelbęs galiojančiais visai vienuolijai.

* LAISVOSIOS KINIJOS VYSKUPŲ KONFERENCIJA bando naraminti sau tikinčiuosius ir visus savo tautiečius, kurie yra nepatenkinti Vatikano elgesiu, mirus jų prezidentui Čiangkaišekiui. Jis mirė balandžio 5 d., o buvo laidojamas balandžio 16 d. Į jo laidotuves suskubo savo delegacijas atsiusti net 30 valstybių, tačiau Vatikanas tik laidotuvių dieną pasūtė telegramą į Taipei, kad Vatikaniui atstovautų laisvosios Kijijos nunciatus chargé d'affaires mons. Thomas White. Tai buvo padaryta taip vėlai, kad spauda apie tai net nesužinojo. Pats laisvajai Kinijai skirtas pranciškus arkiv. Edward Cassidy net nebuvo Kijijoje. Pauliui VI protesto laiškus dėl šio įvykio parašė daugelis kitių katalikų, o kintiečių vyskupų konfe-

rencijos vardu laiška parašė konferencijos sekretorius vysk. Matthew Kia ir nusitūtė Vatikano valstybės sekretoriui kard. Jean Villot, apgailestaudamas Vatikano delsimą dėl dalyvavimo laidotuvėse.

* ADAMIROLAS JEREMIAH A. DENTON, Jn., augščiausias savo laipsniu JAV kariškis, buvęs S. Vietnamo nelaisvėje, pranešė, kad pasitraukia iš JAV laivyno ir likusi savo gyvenimą pašvęs religinei sričiai, užimdamas jėzuitų vadovaujamą Spring Hill kolegiją dėsytotojo vietą Mobile mieste, Alabamoje. Jis paaiskino, kad vykdąs pažadą, kurį padarė Dievui būdamas nelaisvėje. Jam ta kolegija nesanti svetima, nes dar prieš įstodamas į JAV laivyno akademią joje studijavo.

* V A T I K A N O DIENRASTIS "L'OSSERVATORE ROMANO" išgėrė knygą "Krikščionys už socializmą", kurią parašė jėzuitų žurnalo "La Civiltà Cattolica" redaktorius kun. Bartolomeo Sorge, SJ. Knygoje autorius kritikuoja sąjūdį krikščionių už socializmą, nes tai esąs netinkamas ir klaidingas atsakas į dabarties problemas. Pasak autoriaus, sąjūdis grindžiamas trimis tezėmis: 1. marksistų-socialistų revoliucija yra reikalinga ir neišvengiamą; 2. socialistų revoliucija turėtų būti krikščionių priimta kaip moralinis įsipareigojimas, plaukiantis iš jų tikėjimo; 3. teologija, tikėjimas ir pati K. Bendrijos samprata turi būti naujai formuluota socialistinės analizės šviesoje. Šis sąjūdis buvo įsteigtas Santiago mieste, Čilėje, 1971 m. ir išplito P. Amerikos ir Europos valstybėse. Kun. Sorge, SJ, visas šis sąjūdis tezes atmetė: 1. abejotina, kad kapitalizmas negali reformuotis, ir todėl negalima sakyti, jog marksistinis socializmas yra neišvengiamas; 2. tikėjimas negali savęs sutapatinti su žmogiškąja kultūra ar socialine kaita, tačiau tikėjimas turi būti žmogaus ryšys su Dievu, įnešantis į žmonijos vaidus visa prašokantį elementą; 3. atmetimas Evangelijos skelbiamų vertybių žmogaus meile Dievui nuvertina ir paverčia medžiagine meile. Todėl kiekvienas, kuris nori perkeisti šių dienų visuomenę, negali atmesti K. Bendrijos socialinių mokymų, kaip tai daro į akligatvius žengias krikščionių už socializmą sąjūdis.

* ŠIMTAI VIETNAMEČIŲ NAŠLAICIŲ P. Vietname buvo komunistų išžudyti. Tai pranešė dr. Wayne McKinney iš Honolulu. Vien Da Nang mieste veikiančiame kataliku Švč. Jėzaus Širdies našlaityne buvo nužudyta 400 vaikų ir visos ta našlaitynė vedusios vienuolės. Keli šimtai vaikų nužudyti China Beach mieste veikusiam katalikiškame našlaitelyne. Ten ypatingai komunistai rodė didelį žiaurumą maistytų rasių vaikams. Taipgi ten vyko masiški žudymai asmenų, turėjusių betkokių ryšių su amerikiečiais ar pagelbėjusių pagėgėlių bei našlaicių evakuacijai. Ir dabar China Beach mieste pastoviai vykdomi žudymai iš kitų vietovių atvežtų asmenų. Tas miestas yra tapęs žudymų vietoje. Vieną dieną praskridęs lėktuvas priskaičiavo 34,000 vienas šalia kito suguldytų nužudytųjų kūnų. Da Trang miesto našlaitynė ne jie nukirto vienai vienuolei galvą ir ją pasmeigė ant lazdos, kad visi matytų.

* S. AMERIKOS EPISKOPALŲ (ANGLIKONŲ) KATEDRU DEKANAI šiais metais savo metinį suvažiavimą pirmą kartą istorijoje turėjo už už S. Amerikos kontinento ribų — Vatikane. Trisdešimt amerikiečių ir 10 kanadiečių dekanų, dalyvavusių suvažiavime, buvo pasveikinti paties popiežiaus bendrojoje audienčioje Sv. Petro bazilikoje, o paskui jie visi koncelebravo Eucharistiją tai proga jiems rezervuotoje abisinų Sv. Stepono šventovėje, kuri yra Vatikane. Vašingtono katedros dekanas Francis B. Sayre pasakė pamokslą, kuriame išreiškė troškimą vienybės ir džiaugsmą, kad popiežius davė leidimą jiems švesti angliškoniškąją Eucharistiją krikščionybės centre. Vėliau jie susitiko su visa eile Vatikano kurijos tarnautojų, kurių tarpe buvo krikščionių vienybės sekretoriato pirmininkas kard. Jan Willebrands, sakramentų ir liturgijos kongregacijos prefektas kard. James Knox ir nekrikščionims sekretoriato pirmininkas kard. Sergio Pignedoli.

* JERUZALĖS MIESTO VALDŽIA privertė lenkes vienuolės pašalinti didžiulį Jėzaus statulą nuo savo vedomo našlaitynės fasado ant Alyvų kalno ir pastatyti nežymioje vietoje našlaityno sodybėje. Statula gadinusi miesto vaizdą ir kenkusi gyventojų geram skoniui bei religiniams įsitikinimams. KUN. J. STS.

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Neturėdamas vyskupo pagalbininko, pats pradėjau sielovadines keliones po vengrų kolonijas tremtyje. Pirmiausia aplankiau vengrus Europoje, pasukau Kanadoje, JAV ir P. Afrikoje. Šių kelionių metu stengiausi susitikti su vietiniais vyskupais ir aptarti su jais vengrų katalikų bei kunigų problemas.

Komunistų spaudimas

1972 m. rugpjūčio 26 d. nuskrįdau Briuselin ir ten praleidau keturias dienas. Visose savo kalbose bei radijo ir televizijos programose priminiau žiauria vengrų K. Bendrijos padėtį ir mūsų varginamų tautiečių likimą. Todėl manęs visai nestebino, kai sužinojau, kad komunistinė Vengrijos valdžia labai nepalankiai į visa tai žiūrėjo ir išreiškė protestą Vatikaniui dėl mano pasisakymų bei reikalavų, kad būtų imtasi priemonių mane nutildyti. Vyskupai iš Vengrijos tada ėmė labai dažnai lankytis Vatikane pagal religinių kultų įstaigos reikalavimus ir skustis apie "žalingą" mano veiklos pobūdį. Dėl manęs, jie sakė, valdžia keršija visai K. Bendrijai. Jie reikalavo, kad būčiau visiškai nutildytas.

Mano atsakymas

Sie protestai Vatikano buvo priimti ir 1972 m. spalio 10 d. — trylikta mano tremties mėnesį — buvau painformuotas popiežiaus nuncijaus Vienoje, kad Sv. Sostas 1971 m. vasarą buvo davęs komunistinei Vengrijos valdžiai pažadą, kol būsiu užsienyje, nesakyti ir nedaryti nieko, kas galėtų nepatikti jų valdžiai. Aš atsakiau, kad 1971 m. nuo birželio 25 d. iki 28 d. vykusiose pasitarimuose tarp manęs ir Sv. Tėvo pasiuntinio nebuvo jokios kalbos apie panašų pažadą. Jei būčiau žinojęs apie ką nors panašaus, pareiškčiau, būčiau taip būvęs prietrenktas, kad būčiau prašęs Sv. Tėvą panaikinti visas sutartis, kurios buvo sudarytos ryšium su mano išvykimu iš Vengrijos. Juk, galų gale, faktas, kad aš norėjau pasilikti su vargstančiais savo tautiečiais ir mirti gimtajame savo krašte, buvo plačiai žinomas. Paprasčiau nuncijų painformuoti atitinkamus asmenis, kad nelemta tyla jau dabar viešpatauja Vengrijoje ir kad aš negaliu panašiai tylėti laisvajame pasaulyje.

Kalba Fatimoje

Tas perspėjimas mane pasiekė kelionės Fatimon išvakarėse. Nežiūrint visko, Sv. Tėvas nerekalavo parodyti kalbos, kurią buvau paruošęs Fatimai, tačiau nuncijaus raštinėje, Lisabonoje, ją vistiek už mano nugaros išcenzūravo, kai ji jau buvo spaus-tuvėje. Buvo išleista ištisa pasta-rpa, įskaitant tokius sakinius, kaip šis: "Rytai skelbia, kad ten net blogiausi ateistai yra tapę švelniais avinėliais. Netikėkite! Pažinsite medį iš jo vaisių. Visai galimas dalykas, kad Rytuose yra daugiau šventovių lankytojų, negu Vakarų valstybėse, tačiau tai nėra valdžios nuopelnas, bet tų krikščionių, kurie įstengia žengti palinkę po kryžiaus našta".

Kelionė Britanijon

Trumpai paminėsiu savo 1973 m. liepos mėnesio kelionę pas vengrus Anglijon. Londone kard. Heenan priėmė mane su broliška meile ir svetingumu. Dukart jis užleido savo katedrą man ir mano bičiuliams. Pirmąją dieną ji buvo pilna vengrų katalikų, o antrąją — anglų. Mano šeimininkas savo pamokslą tikrai nemanė laimėti komunistų pagyrimų. Tarp kitko jis pareiškė:

Kol kard. Mindszenty pasilieka tremtyje, pasauliui nebus leista užmiršti, kad komunizmas yra visiškai priešingas religijai. Žiūrėti į pokalbį su marksistais kaip į akademinę pramogą yra neišmintinga ir pavojinga. Mes, kurie gyvename laisvėje, negalime išsėtis, kol kurio nors tikėjimo vyrai ir moterys yra persekiojami. Jei pasaulinis komunizmas nuosirdžiai nori skeisti taiką, tegul nustoja persekioti. Tegul Vengrija pasikviečia savo kardinolą — pirmą į kraštą tų žmonių, kuriems jis yra tėvas ir herojus.

Paskutinę savo Anglijoje buvimo dieną priėmiau pakvietimą dalyvauti parlamento bankete. Šimtas trisdešimt parlamento narių paskelbė pareiškimą, sakantį, kad Didžioji Britanija nuosirdžiai priima kardinolą Mindszenty kaip žymiausią laisvės kovotoją Europoje, kuris drąsiai priešinosi nacių ir komunistų priespaudoms ir už tai

Iš vienos tremties į kita**Pasakoja kardinolas Mindszenty atsiminimuose apie savo žygius Vakaruose**

patyrė persekiojimų bei kalėjimų. Be abejonės, vengrų komunistų valdžia dar labiau niršo dėl anglo kardinolo žodžių ir dėl jau minėto pareiškimo. To viso rezultatas — po mano kelionės Anglijon Budapeštas dar labiau spaudė Vatikaną, kad būčiau sutramdytas ir mano titulai atimti. Mano atsiminimų klausimas taipgi įspynė į šiuos įvykius.

Atsiminimai ir popiežius

Manieji atsiminimai jau buvo paruošti spaudai vengrų ir vokiečių kalbomis 1973 m. vasarą. Liepos mėnesį nusiunčiau rankraštį Sv. Tėvui. Jis man parašė rugpjūčio 30 d., kad rankraštį su dideliu domesiu ir susijaudinimu perskaitęs. Jis esąs dėkingas, kad jam nusiunčiau, nes tokiu būdu turėjęs progos susipažinti su mano "vertinga" ir skaudžia biografija. Rankraštis tikrai esąs vertingas, įdomus ir stulbinantis. Skaitytojui atskleidžiamas mano likimas; sukeliamas pagarbą, užuojautą bei įsitikinimas, kad Dievo akyse tiek daug vargo ir kančių negali nueiti veltui.

Popiežius nieko mano tekstams neprikėjo. Vis dėlto jis man priminė, kad komunistinė vengrų valdžia gali keršyti dviem būdais: iš naujo pradėti šmeižtus prieš mane ir bausti visą K. Bendriją Vengrijoje.

Laiškas popiežiui

Savo atsakyme Sv. Tėvui išdėsciau, tarp kitų, šiuos dalykus:

1. Esu pripratęs prie K. Bendrijos priešų nuolatinių šmeižtų ir jau esu susitaiskęs su mintimi, kad vadinamieji progresyvūs ir kairieji katalikai prisidės prie tų priešų sistematisko manęs puolimo. Tačiau mano, kaip žmogaus, teisė, o kaip vyskupo net pareiga, atremti šmeižtus, jei tik galiu, visiškai laisvai. Aš esu atleidęs savo priešams ir atsiminimuose atpasakojau tik įvykius. Kaip Sv. Tėvas mato, vengių provokuojančio bei poleminto tono, kuris galėtų kurstyti kerštą man ar K. Bendrijai.

2. Bolševizmo istorija, kuri jau apima daugiau kaip pusamžį, rodo, jog K. Bendrija tiesiog negali sukti susitaikymo linkme, tikėdama, kad valdžia savaime atsisakys religijos persekiojimo. Persekiojimas kyla iš pačios jų esminės ideologijos prigimties bei vidinės sarangos. Net Rusų Ortodoksų Bendrijai nepavyko išvengti persekiojimo. Ji buvo persekiojama ir koegzistencijos, ir pajungimo metais. Pasitarimų tarp Budapešto ir Vatikano patirtis irgi tai tvirtina. Juk nuo 1964 m. Vatikano diplomatai vis tariasi apie "taikos kunigus", tikybos dėstymą ir netrukdomą sielovadinę veiklą. "Taikos kunigų" sąjūdis buvo atgaivintas ir klesti šiuo metu, bet tikybos dėstymas liko visiškai uždraustas miestuose ir daugelyje kaimų. Beveik be išimties pajėgūs ir geri klebonai atskiriami nuo savo gomurių jėga arba apgaule. Vienintelis rezultatas šių nuostabių derybų, kurias komunistai išnaudojo savo propagandai, tai pasikrymas vyskupu, kurie buvo parinkti kulto reikalų įstaigos daugiausią iš "taikos kunigų" tarpo. Tokių vyskupų veiksmas kenkia K. Bendrijos drausmei.

Paskui aš pranešiau Sv. Tėvui, kad rudenį perleisiu savo atsiminimų teises didelei europietiška arba amerikietiška leidyklai. Nurodžiau, kad jau kuris laikas katalikai ir nekatalikai visose pasaulio šalyse skatina šių atsiminimų išleidimą. Atsiradęs užsienyje, padedamas kelių geradarių, isteigiau Kardinolo Mindszenty Fondą. Šio fondo taisyklės numato, kad pinigai bus naudojami labdarai. Šio fondo direktoriai yra užmezgę ryšius su V. Berlyno leidykla "Propylaeen Verlag".

Neatlaikė spaudimo

Iš viso to, kas vėliau įvyko, galiu spręsti su gana apytiksliais tikrumu, kad popiežius daugiau nebegalėjo spirti nuolatinius Budapešto antpuoliams, kuriuose buvo reikalaujama Vatikano pažado vykdymo. Lapkričio 1 d. aš buvau paprašytas atsisakyti arkivyskupo pareigų. Popiežius to prašė mane "su grasiu nenoru", nes sakė puikiai žinąs, kad tai reiškia dar vieną auką prie visų mano patirtų kančių. Taip pat jis sakė turėjęs rūpintis "sielovadinėmis būtinybėmis" Esztergom arkivyskupijoje, kuri yra našlaitė jau 25 me-

tai. Kitaip ji ir toliau pasiliktu "be tiesioginio ir asmeninio vyskupo vadovavimo"; o tai "padarytų didelės žalos sieloms ir Vengrijos K. Bendrijai". Laiškas baigiamas pastaba, kad po atsistatydinimo būčiau "laisvesnis" rūpintis savo atsiminimų išleidimu.

Po kelionės P. Afrikoje, kuri užtruko nuo 1973 m. lapkričio 22 iki gruodžio 8 d., atsakiau popiežiaus laiška. Mano atsakymas, po rimtų svarstymų, buvo datuotas 1973 m. gruodžio 8 d. Su visa pagarpa aš painformavau Sv. Tėvą, kad dėl dabartinės Katalikų Bendrijos padėties Vengrijoje aš negaliu atsisakyti savo arkivyskupo teisių. Nusiunčiau jam ilgą traktatą apie žalingą "taikos kunigų" veiklą, apie valstybės — Bendrijos sistemą, kuri jėga buvo įvesta, ir nurodžiau visas neigiamas pasekmes Vatikano su komunistais pasitarimų, kurie tęsiasi per 10 paskutiniųjų metų.

Sakiau baiminuosiu, kad mano atsistatydinimas ir kulto reikalų įstaigos parinkto dvasininko paskyrimas mano vieton prisidės prie dabartinės K. Bendrijos katastrofinės padėties Vengrijoje legalizavimo. Išvardinau ir visa tai, kas galėtų pakentki vengrams užsienyje, nes buvau pradėjęs darbuotis jų tarpe, bet neturėjau vyskupo pagalbininko. Galiausiai nurodžiau Sv. Tėvui: jei mane atstatys iš pareigų, gali susilaukti asmeninių puolimų.

Skaudus laiškas

Po viso to, lygiai 25-rių metų nuo mano suėmimo suktakties dieną, buvo skaudus susilaukti laiško iš Sv. Tėvo, datuoto 1973 m. gruodžio 18 d., kuriame Jo Šventenybė mane painformavo įvertinimo bei dėkingumo žodžiais, kad skelbia Esztergom arkivyskupijos sostą esant laisvą. 1974 m. sausio 7 d. laiške išreiškiau savo gilų sielvartą, bet taipgi painformavau popiežių, kad nei asmeninis skausmas, nei prisirišimas prie vyskupijos nebuvo priežastys, dėl kurių negalėjau priimti tokio sprendimo. Negalium imtis atsakomybės, rašiau, už tokio sprendimo pasekmes, nes jis tik dar labiau pasunkins ir taip jau sunkią Vengrijos K. Bendrijos padėtį. Tai bus žalinga tikinčiųjų gyvenimui ir didins pasimetimą širdyse katalikų, pasišventusių savo tikėjimui, ir kunigų, pasišventusių savo Bendrijai. Prašiau, kad popiežius atšauktų savo sprendimą, tačiau nieko panašaus nebuvo padaryta. Vietoje to, dvidešimt penkerių metų nuo mano pajuokos teismo suktakties dieną, 1974 m. vasario 5, buvo parašytas pranešimas, kad esu atstatytas iš Esztergom arkivyskupo pareigų.

Mano pareiškimas

Sekančią dieną dideliame sielvarte buvau priverstas iš savo raštines paskelbti atitaisymą: "Eilė žinių agentūrų pranešė Vatikano sprendimą tokiais žodžiais, tarsi kard. Jozef Mindszenty pats būtų atsistatydinęs. Be to, žinių agentūros pabrėžė, kad prieš popiežiaus sprendimą vyko dažnas laišku pasiekimas tarp Vatikano ir kardinolo — arkivyskupo, kuris gyvena Vienoje. Kaikurie asmenys todėl sudarė nuomonę, jog pasiektas abipusis susitarimas dėl to sprendimo tarp Vatikano ir Vengrijos primo. Tiesos dėlei kard. Mindszenty įsakė savo raštinei padaryti šį pareiškimą:

"Kard. Mindszenty neatsisakė savo, kaip arkivyskupo, pareigų, nei Vengrijos primo titulo. Sprendimas buvo padarytas grynai Sv. Sosto.

Po ilgo ir sąžiningo svarstymo kardinolas pateisina savo laikyseną, remdamasis šiais punktais:

1. Vengrija ir K. Bendrija Vengrijoje nėra laisvos.
2. Vengrijos vyskupo vadovybė yra rankose K. Bendrijos administracijos, kuri yra pastatyta ir kontroliuojama komunistinės valdžios.
3. Nė vienas arkivyskupas ar apaštališkasis administratorius negali pakeisti minėtos K. Bendrijos administracijos sudėties ar veiklos.
4. Valdžia nusprendžia, kas užims K. Bendrijoje kokias vietas ir kaip ilgai. Be to, valdžia nusprendžia ir kuriuos asmenis vyskupai gali šventinti kunigais.
5. Tikėjimo ir sąžinės laisvės, garantuotos konstitucijoje, praktiškai yra užgniauztos. Ga-

limybė "savanoriškai" lankyti religines pamokas yra uždrausta didesnių miestų mokyklose, nors dar įmanoma mažesnių vietovių mokyklose. Jauni žmonės prieš tėvų norą yra auklėjami grynai ateistinėje dvasioje. Tikintieji yra diskriminuojami daugelyje kasdieninio gyvenimo sričių. Tikintys mokytojai dar neseniai gavo pasirinkti alternatyvą: būti tikinčiu, arba mokytoju.

Štai kelias, kuriuoėjau, ir aplinkybės, per kurias pasiekiau vienybę ir pilnutinę tremtį.

Išvertė kun. J. Staškus

KARDINOLAS MINDSZENTY Vašingtone. Iš kairės: mons. Tibor Mészáros, kardinolo sekretorius, keletą metų buvęs Sibiro tremtyje kartu su lietuviiais, Atstovų Rūmų pirm. C. Albert, sen. V. Hartke, kard. Mindszenty, I. Gereben, vengrų laisvės kovotojų federacijos vicepirm.

PADĖKA**A+A PETRUI TUTLIUI,**

mūsų mylimam tėveliui ir vyrui, staiga mirus, skaudaus sielvarto valandose susilaukėme užuojautos ir moralinės paramos.

Nuosirdžiausią padėką reiškiamo: klebonams — kun. P. Ažubaliui ir kun. A. Simanavičiui, OFM, kun. J. Staškevičiui už maldas laidotuvių koplyčioje, pamaldas bažnyčioje ir apeigas kapinėse, sol. V. Verikaičiui — už gražias giesmes.

Nuosirdus ačiū pasirūpinusiems laidotuvių Mišiomis, Petriuko draugams, tarnavusiems Mišiomis, karsto nešėjams, visiems, kurie velionį lankė koplyčioje, dalyvavo laidotuvėse, pareiškė užuojautos žodžių ar raštu, prisidėjo prie pusryčių surengimo, velionies atminimą pagerbė gėlėmis, užprašytomis Mišiomis, aukomis lietuvių institucijoms.

Nuliūdę —

žmona Alfa ir sūnus Petras

PADĖKA

Mūsų mylimam vyrui ir tėvui

Justinui Laureckui

sergant ir jam mirus, iš draugų bei pažįstamų aš ir dukrė Danutė susilaukėm užuojautos ir visokeriopos pagalbos. Negalium išvardinti visų geradarių pavardėmis, todėl dėkoju visiems bendrai už lankymą ligonio ligoninėje, namuose, už gėles ir kitas dovanas, už dalyvavimą maldose laidotuvių namuose, užprašytas Mišias, pinigines dovanas fondams. Dėkoju kunigams, laikiusiems Mišias, solistui J. Vaškevičiui už solo giesmes, parapijos chorui už giedojimą per Mišias, karsto nešėjams ir visiems dalyvavusiems Mišiose bei palydėjimą į lietuvių kapines.

Ypatingą padėką reiškiu p.p. Danilūnams Londone už priglaudimą manęs, nuolatinių vyro lankymą ligoninėje ir visokeriopą pagalbą.

Man teko pergyventi didelę nelaimę, bet visų Jūsų geraširdiškumas labai palengvino man tą skausmą pernešti.

Ačiū visiems —

žmona Petronėlė, dukrė Danutė, žentas Paulius

Mylimam TĖVELIUI

mirus Montrealyje, mielą Bičiulį BRONIŲ PET-

RONĮ ir jo šeimą liūdesio valandoje nuosirdžiai

užjaučiame —

Paulina ir Vincas Kuzmos

Petras Kuosa

MOHAWK**FURNITURE LTD.****PILNAS NAMŲ APSTATYMAS**

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI

SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIRŲS KILIMAI • ŠALDYTUVAI

VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖS

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVES:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

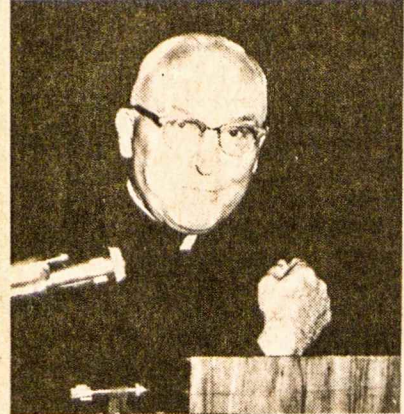
Dabar reikia ne kraujo, o lėšų

Lietuvos laisvinimo akcijoje tarptautinėje arenoje mums vadovauja Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas — VLIKas. Minėdami 34-tuosius Baisiojo Birželio įvykius, paremkime VLIKo veiklą. Dar tūkstantčiai negrįžo iš Sibiro lagerių. Zinome, kad naujai pasiūsti ir tremtį nėra grįžę. Ką kalbėti apie studentus, darbininkus, išvežtus darbams į tolimus rytus ir dar negrįžusius. Sie klausimai yra mūsų tautos reikalai ir kelia mums rūpestį. Eikime į tarptautinę areną ir ten įeškokim pagalbos.

1. VLIKas baigia ruošti spaudai tautžudystės knygą. Pasaulis turi žinoti, kaip naikinama mūsų tauta.

2. Jau turime 15 "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" numerių. Jie angliškai išleisime vienoje knygoje ir parodysime, kaip krašte slopinama tautinė sąmonė bei sąžinės laisvė. Knyga bus liudijimas, kad nesame komunistinė tauta.

3. VLIKą įvairiais kanalais pasiekė lietuvių kalinių sovietiniuose kalėjimuose ir konclageriuose sąrašai — per 200 asmenų. VLIKas pranešė jų pavardes "Amnesty International" organizacijai. Kalinių sąrašas paskelbtas lietuvių spaudoje. Daugelis giminių buvo atpažinti ir daugiau žinių surinkta. "Amnesty International" per savo skyrius pasaulyje jiems padeda. Iš laiškų žinome, kad "vargas kaliniui, apie kurį niekas nesiteirauja iš laisvės — jis yra gyvas palaidotas". Rusijai yra gėda, kai keliamas pasaulyje jos neteisėtumas bei žiaurumas tautoms. Melas ir apgaulė išryškėja.

PREL. J. BALKŪNAS,
Tautos Fondo pirmininkas

4. Šį rudens Kopenhagoje, Danijoje, vyks tarptautinis teismas — nagrinės žmogaus teisių pažeidimą mažoms tautybėms Rusijoje, būtent, ukrainiečiams, žydams, lietuviams, latviams, estams, Volgos vokiečiams, Krymo totoriams. VLIKas prašomas pasiūsti liudytojus. Liudytojai gali būti buvę tremtiniai Sibire ar kalėjimuose 1965-1975 m. Mes turime jų keletą — Simą Kudirką, Elena Juciūtę ir kt. Geriausi Danijos teisėjai dalyvaus teisme. Pats Danijos parlamentas juo domisi. Mes negalim ignoruoti šį teismą. VLIKas laimėjo Brazinskų bylą, laimės ir čia.

Iš anksto už aukas dėkoju —
Prel. Jonas Balkūnas,
Tautos Fondo pirm.

VLADUI STANULIUI

mirus, liūdinčius TEODORĄ ir BIRUTĘ STANULIUS

bei šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

Milda ir Walter Stechyshyn

Eugenija Pakauskienė

Mieloms būrelio narėms — KULNIENEI ANGELEI

su šeima ir STANULIENEI BIRUTEI su šeima, jų mylimam tėveliui ir uošviui

a.a. plk. ltn. VLADUI STANULIUI

mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą —

Toronto Lietuvių Namų Moterų Būrelis

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.

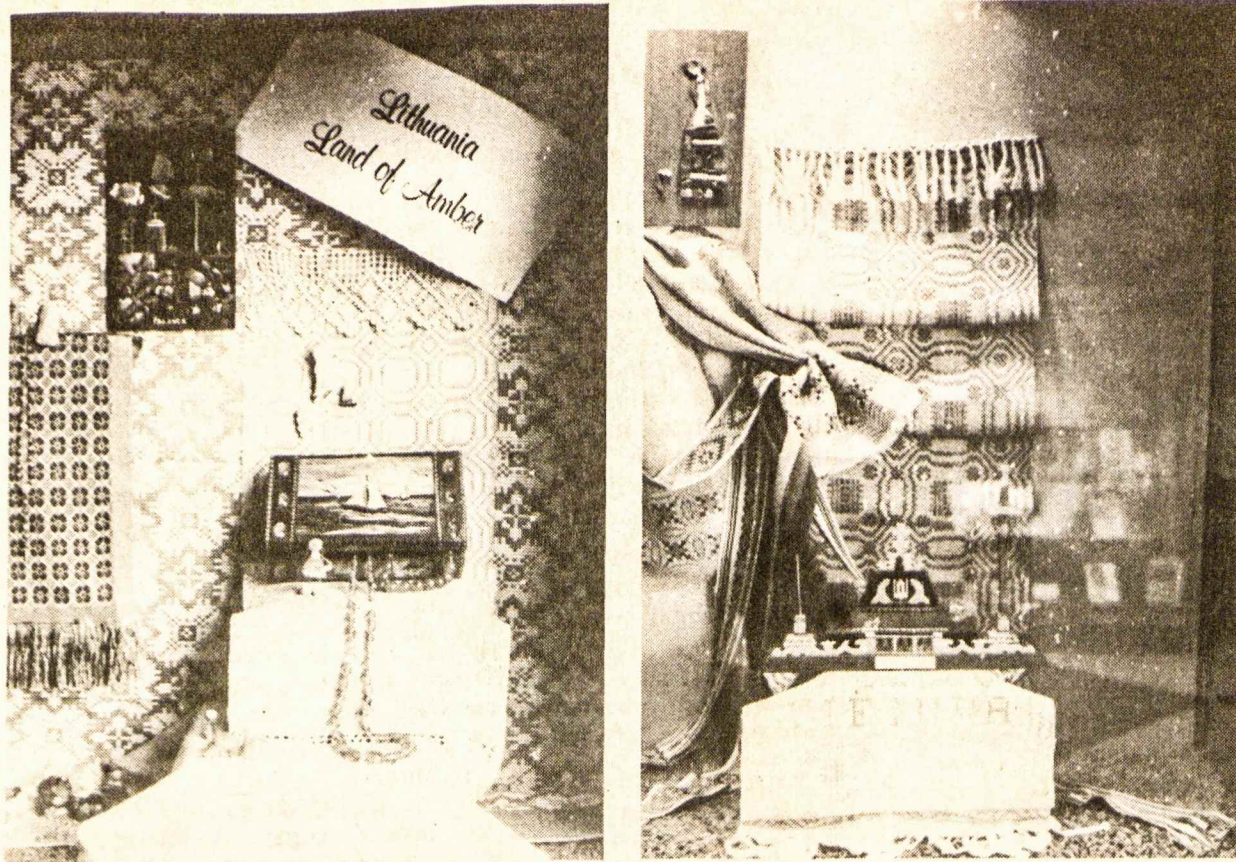
176 LAKESHORE ROAD WEST
(kampus Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius —
Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of
Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kopų paminklų akmenis ir skulptūras darbus — greitai ir meniskai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume ne-
skubėdami atlikti visą meniską darbą pagal
pagaidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

St. Catharines, Ont., mieste St. Paul gatvės didžiosios prekyvietės vitrinoje buvo įrengta lietuvių tautodailės paroda, kurią matė labai daug praeivių. Nuotraukoje matyti dalis rodinio

Lietuvos pagrindžio atsišaukimas

(Atkelta iš 1-mo psl.)

darbo liaudžiai ir jos intelligen-
tijai atimtos elementarios laisvės
piliečių teisės. Patriotiniai
jausmai savo tautai yra drau-
džiami ir smerkiami, nebaudžia-
mus tik didžiariusių šovinizmas.
Vadinamasis vietinis nacionaliz-
mas baudžiamas ištėrimu ir
kalėjimu.

Nuo 1954 iki 1964 m., t.y. so-
vietinio postalininio "renesan-
so" laikotarpyje, po MGB minis-
terio L. Berio likvidavimo, po
G. Malenkovo nušalinimo nuo
valdžios už jo liberalizmą, po N.
Chruščiovo Stalino asmenybės
kulto kritikos politinis žmonių
persekiojimas visoje Sovietų Są-
jungoje ryškiai sumažėjo, tačiau
nepasibaigė. Sukilimų aidai Rytų
Europos kraštuose pasiekė
Pabaltijo, Ukrainos, Kaukazo ir
Tiblijos, Taikingos jaunimo de-
monstracijos, nukreiptos prieš
despotizmą ir valstybinį laisvos
minties slopinimo aparatą KGB
(tuo laiku jau kontroliuojamą
centrinės vyriausybės ministe-
rių tarybos), vertė skatytis su
savo piliečiais, buvusiais užgui-
tais ir beteisiais Stalino vergais
beveik per 30 jo viešpatavimo
metų.

Tačiau KGBistai ir toliau ne-
miega — pakeitė savo taktiką
ir, veikdami pagal instrukcijas,
toliau naikina tuos, kurie išdris-
ta nesutikti su jų politika viso-
je jų kontroliuojamoje imperi-
joje. Tame laikotarpyje šimtai
lietuvių jaunuolių ir merginų,
nekomjaunuolių ir komjaunuolių,
buvo areštuoti Lietuvos TSR
KGB ir atiduoti vadinamajam
liaudies teismui. Ten, prie už-
darų durų, saugojamų vidaus
reikalų ministerijos (MVD) rusų
kareivių, dažnai be gynėjų ir ad-
vokatų, gavę "attinkamas"
bausmes, buvo išsiųsti į Sovietų
Sąjungos gilumą — Vorkutos,
Mordovijos, Taišeto priverstinio
darbo stovyklas. Žinomi intelek-
tualai, pasisakę prieš Markso
dogmas, Kremliaus diktatorių
"religiją", patekdavo kartais ir
psichiatrines ligonines, kur
KGB "gydytojai - ekspertai" pri-
pažindavo juos nenormaliais.

Nežiūrint į visas KGB represijas Lietuvos TSR teritorijoje,
engiamos Tėvynės jaunimas, in-
telligentija, sąmoningoji darbi-
ninkija, nusivylę antilietuviška
Maskvos politika, suabejoję
Markso - Engselo - Lenino "lais-
vės ir progreso talmudu", neša-
mu sovietinių durtuvų, prisidė-
jo prie Nacionalinio Liaudies
Fronto veiklos. Galima konsta-
tuoti, kad NLF, įsteigtas 1955
m. Vilniuje, yra gyvas ir šian-
dien. Kovojoji už nepriklausomą
Lietuvos atstatymą pažangiųjų
Lietuvos jėgų organizacija
NLF stovi pirmame kovos ba-
re.

NLF, solidarizuodamas su
broliškomis latvių ir estų tautomis,
pasisako už Pabaltijo tautų
federaciją ateities Europoje.

Slaptoje krašto konferencijoje
buvo apsvaistytas kovos pro-
grama (minimum ir maksimum)
ir pateikta visam Lietuvos lai-
vės sąjūdžiui.

Mes, Nacionalinio Liaudies
Fronto atstovai, atstovaujį vi-
sam krašto kovos ir laisvės sąjū-
džiui, nutarėme paskelbti visam
pasauliui sekančią Lietuvos iš-
laisvinimo programą lietuvių,
lenkų, rusų, vokiečių, anglų ir
prancūzų kalbomis.

Programa minimum

1. Nacionalinis Liaudies Fron-
tas, išreiškdamas lietuvių tautos
laisvės siekimus ir remdamasis
Zmogaus Teisių Deklaracija, ku-
rią pasirašė ir Sovietų Sąjungos
vyriausybė, reikalauja panaikinti
visas kolonizacijos formas, jų
tarpe ir SSSR. Lietuvių tauta tu-
ri teisę apsispręsti ir atsikirti
nuo Rusijos. Remdamiesi Leni-
no teiginiais, oficialiai cituoja-
mais Sovietų S-gos konstitucijoje
(apie tautų apsisprendimo
teise), mes nenuilstamai kovosi-
me dėl tos laisvės įgyvendinimo
mūsų kolonizuojamame krašte.

2. Reikalaujame iš Lietuvos
TSR vyriausybės, Maskvos ma-
rionetės (nerinktos lietuvių tau-
tos laisvų rinkimų pagrindu), se-
kančių laisvų įgyvendinimo: re-
ligijos, laisvos spaudos, demon-
stracijų, nacionalinių organizaci-
jų ir partijų, neišskiriant
NLF, LLDJS, LKS ir kt.

3. Leisti emigruoti tiems, ku-
rie nesutinka su sovietiniu režimu
Lietuvos TSR. Panaikinti dra-
koniską įstatymą, leidžiantį
persekioti šeimas pabėgusių į
laisvas valstybes. Suteikti lietu-
viams emigrantams galimybę
aplankyti savo gimnes visoje
Lietuvoje ir neapriboti laiko.
Apiforminti įvažiavimo doku-
mentus ir vizas Vilniuje, Lietu-
vos sostinėje, o ne Maskvoje.

4. Reikalaujame amnestijos
visiems politiniams kaliniams,
nuteistiems Lietuvos TSR teis-
mų, esantiems Sovietų Sąjungos
koncentracijos lageriuose ir Vla-
dimiro politiniame izoliatoriuje.
Sugrąžinti iš Sibiro visus trem-
tinius, duoti darbą, butus ir vi-
sas piliečių teises.

5. Įvesti lietuvių kalbą kaip
pirmąją į visas Respublikos is-
taigas, neišskiriant Valstybės
Saugumo Komiteto ir Vidaus
Reikalų Ministerijos.

6. Reikalauti centrinę Mask-
vos vyriausybę suteikti Lietuvos
TSR Užsienio Reikalų Ministe-
rijai teisę palaikyti kontaktus
su užsienio valstybėmis.

Programa maksimum

1. Reikalaujame Suvienytųjų
Nacijų atstovybės Lietuvos TSR
sostinėje Vilniuje ir laisvų de-
mokratių rinkimų, kuriuose
dalyvautų visi Lietuvos TSR pi-
liečiai, išskiriant sovietinių igo-
lių karius.

2. Išrinktoji laikinoji liaudies
vyriausybė praveda plebiscitą,
liečiantį Lietuvos TSR išstijimą
iš SSSR sudėties. Plebiscite da-
lyvauja tik lietuvių tautybės pi-
liečiai.

3. Po atsiskyrimo akto įgyven-
dinimo naujoji respublikos vy-
riausybė užmezga ryšius su kai-
myninėmis valstybėmis ir nusta-
to savo užsienio politiką.

4. NLF siūlo etnografinių Lie-
tuvos sienų suregulavimą, pa-
grindu imant lenkų - lietuvių
taikos sutarties aktą, pasirašytą
Suvalkuose 1920 m., ir Sovietų
Rusijos - Lietuvos Respublikos
taikos sutartį, pasirašytą V. I.
Lenino.

5. Įsteigti Baltijos valstybių
federaciją.

6. Eiti prie Pabaltijo ir Skan-
dinavijos šalių unijos sudarymo
būsimoje laisvoje Jungtinių Eu-
ropos valstybių šeimoje.

Reikalavimai

Nacionalinis Lietuvos Liau-
dies Frontas, remdamasis huma-
nizmo principais savo kovos
programoje, skelbia taikos, de-
mokratijos, laisvės, lygybės ir
tautų apsisprendimo tezes ir rei-
kalauja:

Dirbtiniai dantys
BLOOR VILLAGE
Denture Clinic
R. Hejnowicz, R.D.T.
2223A Bloor Street West,
Toronto, Ont. Tel. 762-2602
Atidaryta nuo 9 v.r. - 5 v.p.p.,
šeštadieniais nuo 9 v.r. - 12 v.

Štai ką nutarė kultūros darbuotojai

Pirmojo Kanados lietuvių kultūros darbuotojų suvažiavimo, įvykusio 1975 m. gegužės 24-25 Toronte, rekomendacijos

Suvažiavimas kreipiasi į visas
Kanados Lietuvių Bendruomenės
valdybas, prašydamas suda-
ryti metinius ir tolimesnės per-
spektyvos konkrečios kultūrinės
veiklos planus pagal žemiau
pateikiamas rekomendacijas ir
nedelsiant pereiti prie tų planų
vykdymo.

1. Konstatuojant, kad viena
pagrindinių kliūčių jaunimui įsi-
jungti į konkretų lietuviškąjį
kultūros darbą yra permėnas
lietuvių kalbos mokėjimas žo-
džiu ir raštu, siūloma:

a. kaupti ypatingą dėmesį į
lietuvių kalbos vartojimą mūsų
šeimose, dedant visas pastangas,
kad visi lietuviai vaikai kalbėtų
lietuviškai;

b. kiek galint daugiau išplėsti
lituanistinį jaunimo švietimą,
aprupinant apylinkes tinkamo-
mis vaizdingojo mokymo prie-
monėmis;

c. lituanistinėse mokyklose
sustiprinti dailių skaitymą,
daugiau dėmesio kreipiant į vai-
dybos meną ir supažindinimą su
lietuviškąja dramaturgija;

d. mažesnės kolonijos, ku-
riose lietuviškų mokyklų nėra
arba jos silpnai veikia, steigti
dramos būrelius, kurie bent iš
dalies padėtų išlaikyti gyvą lie-
tuvišką žodį.

2. Daugumas suvažiavimo da-
lyvių principu pasisakė, kad
okupuotos Lietuvos kūrėjų kū-
ryba galima būtų naudotis, da-
rant atitinkamą atranką ir tuo
būdu išvengiant pasitaikančio
propagandinio elemento.

3. Pradėti spręsti mišrų šei-
mų lietuviškumo problemą, su-
darant galimybes nelietuviška-
jai šeimoms pusei išmokti lietu-
vių kalbos, kartu pereinant prie
modernių metodų, mokant mū-
sų kalbos lietuviškai nekalban-
čius vaikus.

4. Ypatingą dėmesį kreipti į
jaunųjų talentų ugdymą, tei-
kiant tam reikalui visą galimą
paramą ir organizuojant meti-
nius muzikos ir dailiojo žodžio
festivalius — varžybas.

5. Dar kartą patikrinti gali-
mybes įsteigti Kanadoje lietu-
vių kultūros bei tautodailės mu-
zėjų. Jeigu galimybių tokiame
muzėjuje įsteigti nebūtų, tai
kreiptis į asmenis, turinčius mu-
zėjinį lietuvių kultūros ir tau-
todailės eksponatų bei prašyti
tas mūsų tautines vertybes bent
laikina deponuoti vietiniuose
muzėjuose bei meno galerijose

6. Duoti teisę ukrainiečių ir
gudų tautos sukurti savo val-
stybes draugiškoje sąjungoje su
rusų ir kitomis slavų tautomis.

7. Leisti moldavų tautai ap-
sispręsti būti nepriklausoma ar-
ba sudaryti Rumunijos - Molda-
vijos valstybę.

8. Netrukdyti atkurti Kau-
kazo senos kultūros valstybes —
Armėniją, Gruziją, Azerbaidžaną,
kurios siekia nacionalinės
nepriklausomybės.

9. Suteikti kareliams teisę ap-
sispręsti ir prisijungti prie savo
brolių suomių ugrofinių valsty-
bėje.

10. Duoti Vidurio Azijos ma-
hometoninėm respublikom —
Uzbekijai, Kazakijai, Turkmeni-
jai, Tadžikijai ir Kirgizijai apsi-
sprendimo teisę ir galimybę su-
kurti suverenines valstybes Vi-
durio Azijos tautų federacijoje.

11. Atkurti Sibiro tautų fede-
raciją, paliekant teisę pasilikti
naujos demokratinės Rusijos
valstybės sudėtyje arba pasi-
rinkti savo vystymosi kelią.

12. Panaikinti kolonizaciją vi-
sose jo formose.

Tegyvuoja laisvė, socialinė ly-
gybė, religinė ir rasinė toleran-
cija!

Nacionalinis Liaudies
Frontas
Vilnius, 9-14. 06. 1974

Lietuviška baldų
dirtbutė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir ap-
traukiami seni PIGIA KAINA.
P. Lubys. Tel. WA 2-7981, 261-0537.

PADEKA

a+a Petronelė Makuzienė,

mūsų mylima žmona, mama ir močiutė, po sunkios ir ilgos
ligos mirė 1975 m. gegužės 2 d. Rodney, Ont.

Šio skausmo ir liūdesio dienomis patyrėme daug mei-
lės bei paguodos iš artimųjų ir pažįstamų. Giliausia mūsų
padėka visiems, kurie lankė ligonę, stiprino moraliai, guodė
asmeniškai, telefonais ir gėlėmis. Ypatinga padėka kun.
klebonui P. Ažubaliui už visokeriopą pagalbą mūsų a.a.
Mamos laidotuvių metu; kun. J. Staškevičiui, atvažiuo-
siam į Rodney, už Rožinį ir šv. Mišių atnašavimą; sol. V.
Verikiaičiui už giedojimą Rožinio ir šv. Mišių metu; kun.
klebonui J. Smith už maldas ir išlydėjimą; p. V. Ignaičiui
už Rožinį ir atsisveikinimo žodį. Ačiū visiems Rodney ap-
pylinkės lietuviams už užprašytas šv. Mišias, maldas, gėles
bei karsto nešėjams ir visiems palydėjusiems į lietuvių ka-
pinės Mississaugaogje.

Dėkojame Prisikėlimo parapijos klebonui Tėvui Au-
gustinui Simanavičiui, OFM, kun. Antanui Prapakui, OFM,
Tėvui Eugenijui, OFM, už atsilankymą į kapines ir visiems
Toronto draugams bei pažįstamiems už šv. Mišias, gėles,
pareikštą užuojautą žodžiu, laiškais, kortelėmis, per
spaudą. Taip pat dėkojame už palydėjimą į amžiną poilsio
vietą.

Dėkojame mieloms ponios už paruoštus pusryčius,
pyragus ir pagalbą.

Nuliūdę: vyras **Vladas Makuza**,
duktė **Eugenija Underienė** su šeima

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

KAUNO SENAMIESTIS

Algirdas Kadžiulis "Tiesos" 59 nr. skaltijos supažindina su Kauno senamiesčio kompleksine restauracija Rotušės aikštėje. Pati rotušė jau restauruota ir kauniečiams tarnauja kaip santuokų rūmai. Apie aikštę A. Kadžiulis rašo: "Kažkada čia, viduryje, būta įvairių pastatų. Net prieš pačias rotušės duris buvo vaško liejykla, kurios krosnės atkasta neseniai. Valakų reformos laikotarpiu — XVI amžiuje — aikštė buvo perplauota, jai suteikta pailgo stačiakampio forma, kuri išliko iki šiol. Rotušė taip pat pergyveno pakilimų ir nuopolių. Po gairališkų nelaimių, potvynių ir gaisrų XVII amžiuje ji buvo sunykusi, 1683 metais suremontuota, o 1721-75 metais perstatyta pagal Jono Matekerio projektą. Toliau ji ir dabar — su trišlaičiu čerpių stogu, grakščiu šešių aukštų bokštu, kurį dengia smailus šalmas ir vėjarodė..." Rytinėje aikštės pusėje restauruojami šeši pastatai, kurių kampinis jau visai sudūlėjęs. Jis atstatomas pagal architektų Z. Simonavičiaus, J. Juraščio ir A. Janulio projektą. Šiame pastate įsikurs Kauno fotoklubas. Bus atkurta ir XVI š. veikusi senoji Kauno vaistinė. Pietinėje aikštėje restauruojami Mairono namai, kuriuose dabar yra literatūros muziejus. Planuojama nugriauti visus sandėliukus Rotušės aikštės namų kiemuose, tvoras bei tvoreles, bet tai bus galima įgyvendinti po centrinio šildymo įvedimo, nes tuos sandėliukus dabar laikomos malkos ir akmenų anglis. Turistų automobiliams numatyta įrengti specialias aikšteles. Senamiestyje turistams teks vaikščioti pėsčiomis. Pagrindinis miesto eismas senamiestį aplenkia, bet jam dar nėra parinktos gatvės. Šiuo metu ruošiamas susisiekimo linija Alekso tilta — Pergalės krantinė (buv. Priepilauko krantas) — Birštono gatvė — Požėlos gatvė — Vilijampolės tiltas.

PREKYBOS PROBLEMAS

Augščiausiosios tarybos prezidiumas posėdyje Vilniuje svarstė prekybos ministerijos bei jai priklausančių prekybinių organizacijų reakciją ir klientų pasiūlymus, pareiškimus ir skundus. "Tiesos" 110 nr. paskelbtame pranešime pirmiausia pasidžiaugiama padaryta pažanga, kuri vis dėlto nėra pakankama: "Kartu nurodė, kad gaunamų pasiūlymų, pareiškimų ir skundų analizė rodo, jog prekybos įmonių darbe yra nemaža trūkumų. Gyventojų laisvose dažnai keliama prekybos taisyklių pažeidimo, prekių asortimento ir kokybės, netinkamo elgesio su pirkėjais, darbo laiko, sanitarinių reikalavimų nesilaikymo ir kiti klaidimai. Gyventojų dar nepatenkina prekybos įmonių išdėstymas naujuose Vilniaus, Kauno, Šiaulių miestų mikrorajonuose. Čia parduotuvių atidavimas naudoti žymiai atsilieka nuo gyvenamųjų namų statybos. Daug skundų gaunama iš Vilniaus ir kitų miestų gyventojų dėl stiklinės taros supirkimo punktų darbo. Yra atvejų, kai skundai ir pareiškimai laiku nesvarstomi, į juos atsakoma

St. Catharines, Ont.

KVIECIAME I JONINES. Ir šiemet birželio 21, šeštadienį, kviečiame visus tautiečius į tradicinę Jonines, rengiamas St. Catharines mieste, Royal Canadian Legion Hall, 111 Church St. (miesto centre). Šventės pradžia — 6 v.v., meninės programos — 6.30 v.v. Pastarąją atliks Hamiltono mergaičių choras "Aidas", vadovaujamas sol. V. Verikailio. Šokiama groso 5 asmenų orkestras "Atspindžiai" iš Londono, Ont., vadovaujamas M. Chainausko. Bus Jonių ir Jonių pagerbimas.

Maloniai kviečiame dalyvauti plačiąja visuomenę iš tolimesnių ir artimesnių apylinkių, ypač Niagaros pusiasalio ir kaimyninių Amerikos miestų. Čia visi pajusime lietuvišką šilumą, pasigrožėsime puikiomis aidinčiomis ir prisiminsime gimtąjį savo kraštą.

Povilo Lukšio šaulių kuopa KOMUNISTŲ PROPAGANDA čia vėl buvo pakėlus galvą — pasirodė keli jų rašiniai "Standarde". Vienas jų, John Clout, kartu svarbios unijos narys, pasiskelbė grįžęs iš Sovietų Sąjungos, kur aplankė nacių įvykdytas masinių žudynių vietas. Taip pat buvęs ir tokioje Lietuvos vietoje. Ta proga šis korespondentas irgi parašė du straipsnius, liečiančius Lietuvą, ir paklausė tą J. Clout, ar

nemotyvuotai, formaliai, todėl neretai gyventojai pakartotinai turi kreiptis į augštesnes organizacijas bei spaudos organus. Nenormalu, kad kai kuriose parduotuvėse bei viešojo maitinimo įmonėse pasiūlymų, pagėdavimų ir skundų knygos laikomos ne lankytojams prieinamos ir matomose vietose, bet seifuose, vadovų stalčiuose ir kitur, arba jų iš viso nėra. Parduotuvių, viešojo maitinimo įmonių vadovai neretai paviršutiniškai nagrinėja pirkėjų įrašus šiose knygose, neanalizuoja jų atsiradimo priežasčių..." Demokratinėje laisvos prekybos sistemoje šias problemas lengvai išsprendžia įmonių valdybos dėl klientų bei jų atnešamo pelno. Įmonės, nesiskaitančios su klientų poreikiais, ir be skundų knygų prieina liepto gale, kuris yra vadinamas bankrotu. Kadangi šis pavojus negresia kompartijos suvalstybintoms prekybos įmonėms, nesiskaitymo su pirkėjais neįsprendė ir neišspręs nei skundų knygų, nei laisvai laisvųjų redakcijoms, nei augščiausiosios tarybos prezidiumo potvarkiais suramėjusiems biurokratams.

DVYLIKA KNYGŲ

"T2" 22 nr. buvo rašyta apie naująja universalią enciklopediją, kurios I tomas jau atiduotas spaustuvei. "Lietuviškoji tarybinė enciklopedija", prieš trejus metus paskelbtas duomenimis, turėjo būti astuonių tomų. Paskutinis pranešimas "Tiesos" gegužės 20 d. laidoje liudija kaikiurius pakeitimus: "Plačiau visuomeniškai skirtas naujasis universalaus pobūdžio leidinys bus išleistas masiniu 60.000 egzempliorių tiražu. Žinių lobyną sudarys 12 knygų, vidutiniškai po 640 puslapių kiekviena. Iš viso leidinyje numatoma išspausdinti 70.000 straipsnių, 18.000 iliustracijų, jų tarpe daugelį spalvotų, 800 žemėlapių. Naujajai leidiniui K. Poželos spaustuve Kaune spausdins ofseto technika. Tai leis pateikti spalvotas iliustracijas ne tik ilgoje, bet ir tekste. Pirmąją knygą numatoma pateikti šiais metais..."

POVANDENINĖ MEDŽIOKLĖ

Povandeninė žuvų medžioklė leidžiama tik Baltijos pakrantėse ir penkiuose Lietuvos ežeruose: Akmenoje ties Trakais, Alytaus rajono Kavalyje, Gavyje prie Ignalinos, Zarasė Zarasų miesto pakraštyje ir Vilkiškio rajono Vištytyje. Gamtos apsaugos komitetas, visuomenei pakeičiant, povandeninę žuvų medžioklę uždraudė trijuose Vilniaus rajono ežeruose — Balseje, Didžiajame ir Mažajame gulbine. Šio sporto mėgėjų visoj Lietuvoj tėra pusantro šimto. Atrodo, jais laikomi nariai, naudojantys deguonies tankus.

VILNIUS—TALINAS

Nauja keleivinių autobusų linija Vilnių sujungė su Talinu. Keleiviai, iš Vilniaus išvykstantys vakarais, ankstyvą rytą jau būna Taline, įveikę 611 km nuotolį. Autobusai sustoja Sirvintose, Ukmėrgėje, Panevėžyje, Pasvalyje, Bauskėje, Rygoje ir Piarnu. Ilgiausia keleivinių autobusų linija, turinti 757 kilometrus, Vilnių jungia su Leningradu. V. Kst.

jam parodė sovietai jų pačių atliktas masines žudynes Rainingi mokyklyje ir kitur. Tuo pat laiku atsirado visa eilė labai stiprių rašinių, parašytų vietiniams kanadiečiams. Dvikova buvo pilnai laimėta, ir tie komunistai vėl nutilo. Jie tokiu būdu yra nutildomi čia nebe pirmą kartą. Sovietų propagandai šiame mieste nesiseka. Kor.

TAUTOS FONDUI aukoję \$50: J. Sarapnickas; \$40: J. Kolainis; \$25: kun. Juvenalis Liauba, OFM, A. Staugaitis; \$20: J. Paukštys, K. Stundžia, Liet. Karių Veteranų Sąjunga "Ramovė"; \$10: J. Girevičius, A. Gverdys, St. Janušonis, Pr. Meškauskas, V. Satkus, Ig. Sąjauka, S. Setkus, P. Sukys, P. Polgrimas; \$5: J. Alonderis, P. Balsas, St. Balevičius, P. Dauginas, J. Gudinskas, J. Dainora, St. Gudaitis, Z. Jokūbonis, L. Markelis, J. Kriščiūnas, Eug. Sakalauskas, M. Satkevičius, J. Skeivėlas, S. Ulbinas, A. Viskosas, J. Vyšniauskas, J. Zemaitis, A. Zubrickas, S. Vaitkus; \$2: J. Grigas, P. Baronas, K. Jasudavičius, St. Kukta, A. Šetikas, Vl. Palojanskas, A. Liaksas, Miskiniū, V. Skrebutėnas, Rožė Karvelienė, M. Sauka, S. Zubrickas. Iš viso — \$409. Nuodėms aciti!

A. Gverdys,
Tautos Fondo įgaliotinis

JAV baltiečiai rūpinasi, kad amerikiečių delegacija būsimoje Europos saugumo konferencijoje nepripažintų Baltijos valstybių sovietams. Kongresui yra pateiktos atitinkamos rezolucijos. Nuotraukoje — baltiečių atstovai pas sen. Jesse Helms. Iš kairės: baltiečių komiteto reikalų vedėjas E. Sumanas, latvis G. Meierovics, kun. dr. T. Žiūraitis, estas M. Karl, sen. J. Helms. Trūksta dr. J. Genio

Aptarė veiklos gaires

Amerikos LR Katalikų Federacijos valdyba, posėdžiavusi gegužės 23 d. Tėvų jėzuitų namuose Čikagoje, nutarė paskirti 42 asmenis kaip Federacijos atstovus Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrijos suvažiavime Romoje š.m. liepos 1 d. Taip pat valdyba įsipareigojo moraliai ir materialiai remti Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnybos darbus, kuriems vadovauja kun. K. Pugevičius, pavesti jam atstovauti JAV Kunigų Vienybei ir ALRK Federacijai, ginti Amerikos lietuvių katalikų reikalus visuose tautiniuose ir tarptautiniuose suvažiavimuose, nebeant patvirtinti atvejais minėtoms organizacijoms tom pareigoms paskirtų kitus asmenis. Federacijos valdyba pritarė K. Pugevičiaus atliktiems darbams vienerių metų laikotarpyje, padėjo jo išvertimą "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" į anglų kalbą.

Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnyba, vadovaujama kun. K. Pugevičiaus, yra atsakinga Kunigų Vienybei ir ALRK Federacijai. Dėlto sudarytas prezidiumas: vysk. V. Brizgys, KV pirm. prel. J. Balkūnas, ALRK pirm. dr. J. Meškauskas.

HAMILTON

SIBIRINIŲ TRĖMINIŲ minėjimas rengiamas birželio 15, sekmadienį. Iškilmings pamaldos — 11 v.v. AV šventovėje. Organizacijos prasnomis dalyvauti su savo vėlavimais. Prie miesto rotušės ta pačią dieną 2 v.p.p. bus baltiečių demonstracija, kurios metu kalbės Otto Jelinek, parlamento narys. Lietuviškąją programą dalį atliks "Aido" choras. Visus tautiečius kviečiame dalyvauti. APYLINKIŠ VALDYBA

LIETUVIŲ PENSIKŲ IŠVYKA — GEGUŽINĖ įvyks birželio 15 d. Confederation Parke (prie Wagner Beach). Užsakyta specialus autobusas, kuris dieną važiuos iš Terminal Bus stoties 2 v.p.p. ir grįš 7 v.v. Gali prisijungti ir nepensininkai. Klubu valdyba

DLK ALGIRDO SAULIŲ KUOPA birželio 29, sekmadienį, 1 v.p.p., medžiojant - žūklautojų šauklyje prie Kaledonijos rengia lietuvių tradicinę Joninės-lauža. Įdomią programą atliks "Aukuro" artistai, bus turtin gas bufetas, loterija, prizinis šaukimas. Sauliai tikisi daug svečių iš Hamiltono

M. KAZLAUSKIENE buvo išskridus į Prancūziją pas savo gimninaitę Jūrąte Kaminskaitę, kuri ten studijuoja, ruošdamasi moksliniam laipsniui.

London, Ontario

LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ saukiamas KLB Londono apylinkės visuotinis susirinkimas įvyks sekmadienį, birželio 22 d., 12 v. Šiluvos Marijos šventovės salėje, 1414 Dundas gatvėje. Darbotvarkėje — naujos valdybos patvirtinimo arba jos sudarymo reikalas.

Organizacijų įgaliotiniai

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas "TALKA"
830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniai - ketvirtadieniai nuo 10 iki 5 val., penktadieniai nuo 10 iki 7 val., šeštadieniai nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta. Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Kapitalas — virš \$5.000.000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) ... 6%
santapus ... 7%
term. depozitus 1 m. 7½%
IMAME UŽ:
asmenines paskolas ... 12%
nekiln. turto pask. 10½%

Mesos ir puikūs dešros gaminiai

Skonestai — kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E.,
HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST.,
HAMILTON — 389-4113

• GUELPH LINE prie PROSPECT,
• BURLINGTON — 639-0510
• LLOYD D. JACKSON SQUARE,
• HAMILTON — 525-9641

Peterborough, Ont.

IKURTUVĖS. Gražiame Indian River prie Peterborough. Ont., 90 mylių į šiaurės rytus nuo Toronto, puikiai įsikūrė įžymus Sault Ste. Marie statybos rangovas Viktoras Staškūnas su šeima. Jis savo darbštumu ir sumanumu ekonomiškai yra augščiausiai iškilęs lietuvis. Tai liudija akivaizdūs faktai: jo pastatytos mokyklos, modernūs viešbutis, Sv. Jeronimo šventovė S.S. Marie mieste ir katalikų mokyklos gimnazijos sporto salė Manitowadge. Jis pasižymėjo savo duosnumu Kanados Lie-

tuvių Fondui ir kitoms lietuviškoms iniciatyvoms bei religiniams reikálams. Dabar jis jau gali ramiai pailsėti ir pasidžiaugti savo darbu vaisiais bei gyventi iki gyvenimo saulėlydžio be jokių medžiaginių rūpesčių. Ta proga LB Sudburio apylinkės energinga pirmininkė Jadvyga Labuckienė suruošė šaunias įkurtuves. Buvo pakviesti ir jaunystės draugai iš Montrealo A. Baršauskai, kurie padovanojo gražų ir vertingą paveikslą, montrealietis J. Macelis, A. Radžiūnai, B. Raškauskai, G. Liongionai iš Toronto, J. Okmanai iš Sault Ste. Marie, Z. J. Labuckai, A.

A. Gataučiai iš Sudburio, M. Saijas iš Detroito, V. Pašilis iš Hamiltono. Broliai kunigai Antanas ir Augustas Sabai iš Sudburio ir Manitowadge, negalėdami dalyvauti, atsiuntė nuosirdžiausius sveikinimus ir linkėjimus. Savaitgalis buvo praleistas tikrai jaukiu lietuviškojo nuotaikoj. Sugiedota "Ilgiausių metų" ir palinkėta dar ilgai ir laimingai sveikintis gyventi naujojoje vietoje. Ilgai skambėjo lietuvišką dainų garsai. Viktoras ir Viktorija labai dėkingi savo draugams už įkurtuvių surošimą, sveikinimus ir dovanas. Gyvenkietis laimingai. Dalyvis

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SAJUNGOS 25 metų veiklai skirtas seimas įvyko gegužės 24-25 d. d. Klevelande, "Ramanda Inn" viešbutyje. Naujų valdybų išrinkti: pirm. Emilija Čekienė (perrinkta vienbalsiai), vicepirmininkai Stella Abraitienė ir Jurgis Sirusas, sekr. Juozas Bagdonas, išd. Petras Mačiulaitis. I ALT Sąjungos tarybą išrinkti: buvusieji pirmininkai V. Abraitis, inž. E. Bartkus, T. Blinštrabas, inž. J. Jukūnas, A. Lapinskas ir dr. J. Bartkus, O. Biežienė, dr. A. Butkus, Br. Dūda, V. Gedgaudas, J. Kiaunė, A. Laikūnas, inž. A. Mažeika, inž. V. Mažeika, dr. B. Nemickas, V. Olienė, B. Paplėnienė, K. Pocius, dr. P. Svarcas, J. Svobas.

ČIKAGOS POSEDIJAVO naujoji JAV Lietuvių Fondo valdyba — pirm. dr. A. Razma, vicepirm. ypatingiems reikalams A. Rėklaitis, vicepirm. J. Kučėnas, sekr.-išd. K. Barzdukas, sąskaitininkas P. Želvyas, valdybos narys investavimų reikalams St. Baras, protokolų sekr. K. Girvilas, parengimų vadovė M. Remienė ir informacijos vadovas Vl. Būtenas. Užbaigus pirmąjį dolerių milijoną ir pradėjus antrąjį, šiemet dėl nepalankių ekonominių sąlygų gali sulėtėti naujų narių telkimas. Naujo kapitalo tikimasis sulaukti tik apie \$50.000, jeigu teismas nepatvirtins J. Krukono palikimo. Valdyba nutarė sumažinti apmokamų tarnaujų skaičių būstinėje. Pagrindinis šios įstaigos darbuotojas vicepirm. A. Rėklaitis nuo birželio 1 d. dirbs tik dalį laiko, tvarkydamas medalius ir LF vardyno medžiagą. Iš įstaigos pasitraukė protokolų sekr. K. Girvilas, ruošiantis mokslinį darbą. Daliniai darbuotojai lieka sąskaitininkas P. Želvyas ir K. Barzdukas. Jiems sutiko talkinti dr. A. Razma, M. Remienė bei kiti valdybos nariai savo laisvalaikio.

"JAUJENŲ" ADMINISTRACIJA, remdamasi skaitytųjų laiškais iš Kanados, konstatuoja labai blogą laikraščio pristatymą kanadiečiams. Kanados paštas ešas žymiai blogesnis už JAV. Kanadiečiams skaitytuosius patariama kreiptis į vietinius savo pašto skyrius. "Naujienu" administracija tegali protestuoti Čikagos pašte ir reikalauti geresnių paslaugų, už kurias finansinį atsisakymą atlieka JAV ir Kanada. Papildant šį pranešimą, tenka konstatuoti, kad "Naujienu" ir "Draugas" dažnai tik po mėnesio pasiekia "T2" Anapilę. Tinginius ginančių paštininkų unijų neįstengia sutvarkyti ir naujasis pašto ministeris B. Mackeys.

LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ SAJUNGOS Čikagos skyriaus naująją valdybą sudaro: pirm. A. Pužauskas, vykdomytis vicepirm. Z. Juškevičienė, vicepirm. A. Slutas, išd. J. Kapaciūnas ir sekr. P. Petrulis. Revizijos komisijon išrinkti: A. Cepulis, B. Brazdžionis, V. Kasniūnas.

Venecuela

KARDINOLAS J. MINDSZENTY, prieš mirtį lankydams Venecuelos vengrus, su lietuviams susitiko JAV ambasados pareigūnu V. Dambrovos rezidencijoje Karake. Apie šį susitikimą platesnių informacijų pateikė "Dirvos" korespondentė Jūrąte Statukė-Rosales. Pasirodo, kardinolas čia laukė keturi lietuvių jaunimo klaušimai. Romas Klova norėjo žinoti, koks yra prasmingiausias įnašas į bendrą kovą. Pasak kardinolo J. Mindszenty, pirmiausia reikia išsaugoti savo gimtąją kalbą šeimose, stiprinti tarpusavio ryšius, išlaikyti tradicijas. Antanas Bernotas savo klausimu palietė nepakankamą Vatikano paramą lietuvių kovoję už tautinę ir religinę laisvę. Atsakydamas į šį klausimą, kardinolas J. Mindszenty pabrėžė Katalikų Bendrijos nedalumą, tikintiesiems būtina įjaulumą. Jis betgi pastebėjo, kad daug kas, nepažindamas komunizmo, apie jį yra kitokios nuomonės, negu pavergtųjų tautų atstovai. Vatikanas remia šį informacijomis, kurios nevisada atitinka tikrovę. Jis patis geriau už Romą supranta pavergtųjų būklę. Reikia siekti, kad religija ir tauta būtų vienas dalykas. Lilė Kazimieraitė norėjo žinoti, ką reikės daryti, kai Lietuva vėl taps laisva — vykti jon ar pasilikti gimtojoje Venecueloje. Atsakymą į šį klausimą kardinolas J. Mindszenty pradėjo IV Dievo įsakymu, reikalaujančiu gerbti savo tėvą ir motiną. Jaunimo pareiga yra išsaugoti tėvų tradicijas, iš tautos praeities jį pasiekusius papročius, bet negalima užmiršti ir dekinimo prieglobstį suteikusiam kraštui. Reikia laikytis savų tradicijų, vadovautis dėkingumu ir neužmiršti komunizmo pinklių, įvairiais būdais griauinančių tiesą. Aras Mažeika išskėlė pavergtųjų tautų jaunimo bendros kovos klausimą. Dabar ji yra vedama atskirai, o turėtų būti sujungta. Kardinolas J. Mindszenty patarė pirmiausia išsiaiškinti savo ideologinius pagrindus, siekti rýšio su panašiomis kitų tautų jaunimo grupėmis, sudaryti bendrą komitetą veiklai koordinuoti. Tačiau jis taip patarė niekada neužmiršti senimo, turinčio didesnę patirtį, nevengti patarimų, nes jaunimas, būdamas energingesnis, karštesnis, tam tikrais momentais gali padaryti klaidų. Jaunimo pokalbui su J. Mindszenty vertėja buvo Eva Nelsienė.

Brazilija

PREL. ALEKSANDRAS ARMINAS Sao Paulo mieste sukuria susirgo širdimi. Jis yra gimęs 1908 m., kunigu

įšventintas 1931 m. ir tuojau pat išvykęs Brazilijon. Ligonis taipgi yra žinomas kaip poetas, rašęs Veneceljaus Ališo slapyvardžiu.

Argentina

DR. ALDO MIGUEL SLEPETIS laimėjo A. Raimondį premiją ir aukso medalį už liigoninėje atliktus vėžio ligos tyrinėjimus.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ ARGENTINOJE suvažiavime Buenos Aires mieste dalyvavo 46 atstovai iš šešių skyrių. Jų pranešimus padarė: I skyriaus — G. Martinez, II — R. Vekelis, III — J. Rudėnas, IV — K. Urbanavičius, V — J. Mačiulevičius, VI — D. Janulis. Buvo kilusi mintis sujungti visus skyrius, bet jos atsisakyta ir nutarta silpniesiems skyriams paskirti įgaliotinius. Platesnė kultūrinės bei ekonominės veiklos apžvalga padarė SLA centro valdybos pirm. R. Stalioraitis. Vadovaujantis naujais įstatais, atsisakyta dalies centro valdybos perrinkimo. Valdyba su pirm. R. Stalioraičiu sutiko pareigas eiti dar vienerius metus. Didžiausia problema jai sudaro skyrių veiklos pagyvėjimas. Suvažiavimas užbaigtas bendrais pietumis.

Australija

KUN. PR. DAUKNYS, "Tėviškės Aidų" redaktorius, birželio pradžioje išvyko į Adelaidę, kur 3 mėnesius pavadoys marijonų vienuolių posėdiuose Romoje dalyvaujantį kun. A. Spurgį, MIC. "T. Aidus" šiuo metu redaguoja kun. Pr. Vaseris, buvęs ilgametis jų redaktorius.

ADELAIDES LIETUVIŲ KATALIKŲ MOTERŲ DRAUGIJA, vadovaujama pirm. A. Jasūnienės, surengė jau XV šilpinį, kuris buvo pradėtas nuotaikingu J. Neverausko ir V. Opulskio įvadu. Savo humoristine kūrība dalyvių linksmino L. Pakalnis, V. Janulis, J. Baranauskas. Pr. Pusedžio vaizdelį "Buvo boba Vilnių" suvaidino "Vaidilios" teatro aktorai — B. Budrienė, J. Miliauskas, J. Neverauskas ir V. Opulskis. Koncertinę dalį atliko sol. J. Mazelienė, N. Masulytės vadovaujami vyrų ir moterų kvartetas. Programą suorganizavo ir jai vadovavo J. Neverauskas.

Italija

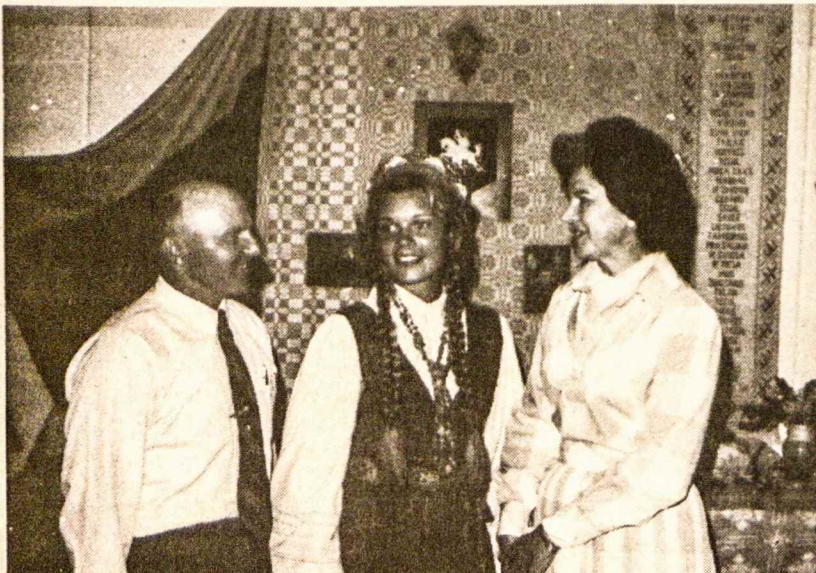
MONS. DR. ZENONAS IGNATAVICIUS, ištiktas širdies smūgio, mirė gegužės 21 d. Romoje. Vėlonis buvo gimęs 1901 m., kunigu įšventintas 1934 m. Kaune. Lietuvoje jam teko dirbti sekretorium Kauno arkivyskupijos kurijoje, prefektu ir dėstytoju kunigų seminarijoje. II D. karo metais vėlonis buvo lietuvių savisaugos dalinių karo kapelionu ir savo įspūdius paskelbė dvejose knygose: italų kalba — "Sabaot — Dio degli eserciti", ispanų kalba — "Yo vi". Bažnytinės teisės daktaro laipsnį gavo 1947 m. Romos Angelicum universitete. 1951-62 m. a.a. mons. dr. Z. Ignatavičius gyveno Brazilijoje, profesoriavo Rio de Janeiro kunigų seminarijoje, rūpinosi lietuvių religiniais poreikiais, vadovavo radijo vėlandėms, gynė Lietuvos reikalus ir dėlto susilaukė aštrių puolimų komunistinėje Vilniaus spaudoje. Kurį laiką čio Šv. Kazimiero kolegijos vicedirektorius pareigas. Pastaruoju metu negalavo širdimi, ilgesnį laiką gydėsi liigoninėje. Vėlonis taipgi reikiškes spaudoje, bendradarbiavo ir "T2". Palaidotas Romoje. Kanados sostinėje Otavoje gyvena jo brolis.

Vokietija

TARPTAUTINIAME SIMPOZUME "Religia Sovietų Sąjungoje ir jos valdomuose kraštuose 1975 metais", kuris buvo surengtas Muenchene, pranešimą apie Lietuvos religinę būklę skaitė kun. dr. J. Valisnora, MIC, svečias iš Romos. Simpoziumo dalyviai padarė išvadą, kad sovietinio komunizmo priemonės prieš religines bendruomenes nėra vienodos, bet turi tą patį tikslą — tikėjimo sunaikinimą. Nors jau praėjo daugiau kaip 50 metų, šio tikslo komunistams nepavyko pasiekti. Ypatingo dėmesio simpoziume susilaukė "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika", atskleidžianti pažinusių laisvės prievartavimą, administracines valdžios priemones, kovą prieš tikėjimą, priverstinį ateizmo skleidimą mokyklose.

MIESAU LB APYLINKĖS metiniame narių susirinkime pranešimą apie politinę pasaulio būklę padarė dr. St. Sereika. Naujų valdybų išrinkti: pirm. Hilda Zakienė, sekr. Juozas Vėnys ir išd. Juozas Nevulis. Nutarta birželio 21 d. surengti platinės masto lietuvių susibūrimą paminėti M. Valančiaus ir M. K. Čiurlionio sukakties. Jis bus pradėtas pamaldomis Elsbacho šventovėje ir užbaigtas pas dr. St. Sereiką Miesau pievėje. Pagrindinę lėšų dalį šiam renginiui padėjo dr. St. Sereika ir J. Vėnys, o prie jų prisidės ir visi apylinkės lietuviai.

PAVASARIO SVENTĖ DORTMUNDE, Frielingo svetainėje, surengė šios vietovės ir apylinkių tautiečius jungiantį Lietuvių Draugiją, aukštinę savo sukaktį atšventusi jau 1971 m. E. J. Lukošaičių dėka ji rodo naujo suklestėjimo ženklus. Apie vysk. M. Valančiaus reikšmę lietuvių tautai kalbėjo kun. dr. K. Gulbinas. Programą atliko keturios poros mūsų tautinių šokių šokėjų su akordeonu V. Lemke. Lietuviams talkino iš R. Vokietijos kilusių vokiečių jaunimo grupė ir mišrios anglų-vokiečių grupės šokėjai.

Tautybių festivalio proga St. Catharines daugiakultūriame centre buvo surengta ir lietuvių tautodailės paroda. Iš kairės: KLB St. Catharines apylinkės pirm. J. Sarapnickas, Viltė Zubrickaitė ir miesto burmistro žmona. Nuotr. M. Borusienės

Trečią kartą po kultuve

ANTANAS MUSTEIKIS

Neseniai vienas draugas atkreipė mano dėmesį (atsiuntė iškarpa) į gerb. Algirdo T. Antanaičio straipsnį “Ar išeivijos literatūra reikia “savi-kritikos”?” (“Akiračiai”, 1975 m. ko-vas, 3 nr.), kuris mane paliečia “Aki-račiams” būdingu poleminiu stiliu-mi. Perskaitęs mano straipsnį “Kny-ga iš smagiosios pusės” (“Tėviškos Žiburiai”, 1975. I. 9-I. 30), Antanai-tis bando įrodinėti, kad tai “savikri-tika”. Matyt, nesurasdamas tinka-mesnių argumentų, jis naudojasi įprastais propagandiniais triukais: “blizgančiomis bendrybėmis” (kai vartojami apibendrinami žodžiai, su-gestijos ar insinuacijos, nepateikiant jokių konkrečių duomenų), “kortų pašymu” (kai atidengiama tik dalis parinktų kortų, sąmoningai nusle-piant kitas), atpasakojamojo turinio iškreipimais ir kt.

Iškrpangčios Antanaičio bendrybės: “Nei kuklumu, nei atrankos griežtu-mu, kaip sakytą, dėstyje sietelkta medžiaga nepasižymi”. “Net ir “ru-piausios” A. Mustekio straipsnyje iš-vadytos klaidos, (pastarasis kable-lis čia nereikalingas, — A. M.) jo paties suformuluotų vienašališkų klausimų retorikoje palieka nereikš-mingomis trivialijomis, kūrinio vė-rties apsprendime negalėjusiomis tu-rėti didesnės įtakos”. “Tačiau jas (bent dalines recenzentų prielaidas, — A. M.) užginčydamas autorius, ži-noma, turi progos paties knygoje rasti tokių vertybių, kurių neįstengė įžiūrėti nė palankiausi kritikai...” “Autoriaus keliamus recenzentams priekaištus būtų galima nesunkiai at-remti ar net nuneigti”. Ir t.t. beveik kiekviename sakiny.

Kortų pašymas. Antanaitis man prikiša, kad “čia leidžiama lygionis teisėmis pasisakyti kiekvienam, pra-dedant profesoriais, rašytojais ir li-teratūros žinovais ir baigiant provin-cijos ponitėmis ar ūkininkais”. Bet jisai sąmoningai nutyli, kad mano apibrėžta tema turėjo tikslą pagrįsti bent tris literatūros ir visuomenės sąsajos elementus — autorių, kriti-kus ir skaitytojus. Ir kitur Antanai-tis rodo tendenciją diskriminuoti: iš-citavau aštuonių kritikų pasisaky-mus, o jis nusprendžia remtis tik penkiais, tad ir padaro šališkus api-bendrinimus.

Iškraipymai. Antanaitis prikiša, jog man nepavykė “bent kiek kriti-kliau galvojančiam skaitytojui įrody-ti, jog recenzentai iš tikrųjų pridarė gausybę (mano pabraukta, — A. M.) “smulkių ir rupių klaidelių”, dėl ku-rių atsirado pagrindas kontroversi-koms išvadoms”. Niekur aš tos “gau-sybės” neminėjau, o kontroversinės išvados yra ne mano, bet mano re-cenzentų padarytos, ką aš jų pačių citatomis įrodočiau. Antanaitis teigia: “Tame” straipsnyje humoro objektaiš bandoma paversti visi (mano pa-braukta, — A. M.) bet kuriuo būdu užkludę jo 1972 metais išleista de-biutinį romaną Kiauros riekušios”. Netiesa. Iš aštuonių kritikų net pen-ki yra pristatytė be humoro. Iš ska-itytojų gal tik kas antras yra susijęs su humoru, ir tas humoras yra dau-giau atsiliepusių nuopelnas, o ne ma-no. Antanaitis vėl klaidina, jog “ir teigiamų privalumų jame (romane) kiekvienas (viešasis vertintojas) ra-do”, nes jų nėra “Aidų” redakto-riaus atsiliepime. Tarp kitko, Anta-naitis randa tariama mano citatą, jog mano knyga skaitė “... su užsi-degimu”. Tikturmoje aš apie tai ne-rašiau, nes tokio atsiliepimo neuti-ka. Matyt, pats Antanaitis sagavo mano slapta gerbėją...

Kad Antanaitis nesveria savo žo-džių, matyti ir iš to, jog jis atmeta tris kritikus, kurie pasisakė laiškais, jiems siunčiamas paniekinantį “di-džiai kvalifikuotų autoritetų” titulu. Aš gi rašiau, kad jie “kompetentin-gumu gali lygintis su pirmaisiais” (viešaisiais vertintojais). Konkrečiai aš turėjau galvoje, kad, pvz., Kęstas Reikalas, “Metmenu” apžvalginin-kas, žurnalistas, galima palyginti su vienu iš mano laiškinių vertintojų, kuris yra taip pat žurnalistas, dargi parašęs keletą knygų. Juk ir pirma-sis yra slapyvardininkas, ne tik an-rasis, — abudu nežinomi tikra pavar-dė. Kiti du laiškiniai vertintojai — literatūros ir meno profesoriai — vienas teigiamai, kitas neigiamai at-

silepė — reikia laikyti pranokusiais ano slapyvardininko kvalifikacijas. Juk pastarasis, kaip aš pastebėjau, tarp kitko, nesusigauo, kokį vaid-menį turi dialogas ir pasakojimas pirmuoju asmeniu. Ir jeigu Antanai-tis aną slapyvardininką laiko labiau kompetentingu nei minėtus profeso-rius, tai priežastį reikia įieškoti ki-tur. Iš to, kad Reikalas parašė keletą apžvalgos eilučių ir sugebėjo padar-yti keletą liapsusų, kaip aš parodžiau “Tėviškos Žiburių” straipsny, o An-tanaitis parašė ilgesnį straipsnį, tuo pačių pasižymintį panašia proporci-ja, galima spėti, kad abudu yra gi-minės. Tada, žinoma, nieko nuosta-baus, jei ir išeivijoj koks nors Gira pervertina Radzikauska...

Vienu atveju tačiau Antanaitis yra teisus, kai kalba apie galimas inter-pratacijos skirtynes. Tai, taip sa-kant, teorinė teisybė. O praktiškai? Aš abejoju, ar, net ir pilnus konfi-dencialius pasisakymus ir jų auto-rius viešai paskelbus (tam, žinoma, reikėtų gauti pallestųjų sutikimą), Antanaitis neparodytų tų pačių ra-šymo savybių, kurias skaitytojas ga-li pastebėti jo pastarajame straips-ny. Nors savybinės spaudos skiltys draugams atviros, kiekybė šiuo atve-jų neatstos kokybės.

Kiek pastebėjau, tai jau trečias kartas, kai susilaukiau “Akiračių” man skirtos garbės patekti jo jų kul-tuve. Neperseniai dr. Z. V. Reka-šius, pasikaitęs vieną mano recenzi-ją “Lituauos” žurnale, pasidirdbino jos iškamą ir ją iškritikavo. Po kiek laiko kaimynė parodė man “skirtą” straipsnelį buldogo skrytėje, pava-dintą “Mes už lenkus geresni” (“Aki-račiai”, 1974 m. lapkritis, 10 nr.).

Aš niekur nerašiau ir negalvojau, kad mes už lenkus “ir gudresni, ir gražesni, gabesni, riebesni... kul-tūringesni”, kaip mano adresu insi-nuuoja buldogas. Ten pacituota ma-no straipsnio (“Literatūra ir visuo-menė”, “I Laisvė”, 1974 m. rugsejis, 61 nr.; tai yra pirmoji dalis tos pat temos, kurią aš tęsiau “Tėviškos Ži-buriuose”) ištrauka yra nepilna, nes nutylima, kokių tikslų aš minėjau Donelaičių ir Čiurlionių. Tekste tie du mūsų kultūros atstovai buvo panau-doti kaip įrodymas, atversiąs kairie-uo pavarotą argumentą, jog mūsų kultūrai dar reikia atgelti, kad bū-tų ryškesnis mūsų tautinis savitu-mas, tartum kiti mūsų būtų pralenkę. Žinia, įeigtu tas buldogo skyrius rei-kia suprasti kaip vieno dienraščio “Spygliai ir dygliai”, tai malonu nu-sišypsoti. O apie kultūrą aplamai ir apie kultūrų palyginimą aš nekarta- plačiai rašiau, tik nežinau, ar bul-dogai apie tai skaito ir supranta. Iš tikrųjų, jau vien nematerialią kul-tūrą lyginant, tektų pasverti ne tik lietuvių ir lenkų kūrėjus, bet, tarp kitko, ir jų spaudą. Būtų pravartu žinoti, pvz., koks laikraštis buldo-gas labiau pagrįstai drausmę saugo, loja, kanda ar nakčia į mėnulį unš-čia — lietuviškas ar lenkiškas?

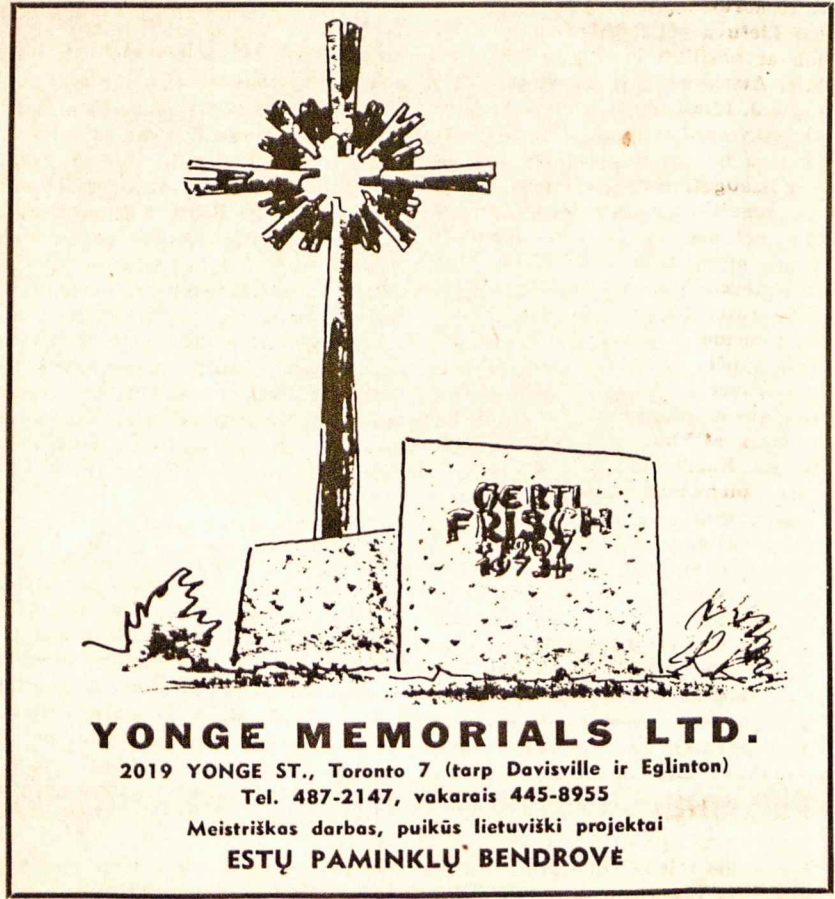
O mano kaimynė juokiasi, kad jo-kia apmokama reklama manęs nebū-tų taip pagarsinusi, kaip trys “Aki-račių” straipsniai su kultuve, nors aš ir nesijaučiu to nusipelnęs. Beje, palyginęs pirmojo (dr. Re-kašiaus) ir pastarojo (Antanaičio) kritika, šalia daugelio panašumų, randu ir vieną ryškų skirtumą. Anta-naitis vengia to propagandinio triu-ko, kurį amerikiečiai vadina **name calling** (pravardžiavimas, „šmeiži-mas). Tai pastarojo nuopelnas ir pa-žangas (bent mano atveju) iš “Akira-čių” redakcijos pusės. Šiai linkėtina atsikratyti ir kitų propagandinių triukų. Tik aš truputį prisibijau, kad, išmetus propagandą iš kaikiurių straipsnių, neliks ir pačių straipsnių.

Atsiųsta paminėti

JOURNAL OF BALTIC STUDIES, volume V, number 4, 1974. Redaktori-rius Arvids Ziedonis, Jr., Muhlen-berg College, Allentown, Pa. 18104, USA.

SVIETIMO GAIRĖS. Lietuviškojo ugdymo žurnalas mokyklai ir šeimai. Nr. 11 (15). Leidėjas — JAV LB švietimo taryba. Čikaga, 1974.

Moteris nr. 1, 1975 m. sausis-vasa-ris. Lietuvių moterų žurnalas, lei-džiamas Kanados Lietuvių Katali-kių Moterų Draugijos. Adresas: 1011 College St., Toronto, Ontario, Cana-da M6H 1A3.

Augštesniųjų lituanistinių kursų Toronte baigimo pažymėjimus gavę XII ir XIII skyriaus mokiniai su lektoriais. Pirmoje eilėje sėdi lektoriai: A. Sungailienė (antroji iš kairės), A. Rinkūnas, J. Adomavičienė; antroje eilėje iš krašto stovi kursų vedėjas V. Taseckas

Kertinis naujosios Lietuvos akmuo 2

Vyskupo Motiejaus Valančiaus veikla iki 1863 metų sukilimo

PR. NAUJOKAITIS

M. Valančius, tapęs vyskupu, iš ramaus mokslininko ir moky-tojo staiga pasidarė didelės veiklos vyrų. Vyskupijos valdytojas J. Gentila, ir pats kandidatavęs į vyskupus bei rusų stipriai rem-tas, jau ingreso metu “muzikų vyskupą” pasitiko su neslepia-mu nepasitenkinimu. Ir dau-giau senesniosios bajoriškos ku-nigijos buvo Valančiui nepalan-kių. Bet vyskupas savo opozici-ją gana greitai palaužė. Savo darbų talkininkais jis pasirinko jaunus ir gabius kunigus. Iš jų ypač minėtini Juozas Silvest-ras Dovydaitis, Justinas Dovy-daitis, Otonas Pranaiuskis, Jero-nimas Račkauskis, Antanas Be-resnevičius, Aleksandras Beres-nevičius, Vincentas, Tadas ir Antanas Juzumai. Į svarbesnes vietas vyskupas skyrė darbštes-nius ir pasižymėjusius švietimo, lietuviškų knygų rašymo ar blaivybės idėjos plėtimo srityse ku-nigus. Apsileidusius ir jo kultū-riniams planams nepalanknius su-gėbėjo sudrausminti, paklinoda-mas iš vietos į vietą, pažemin-da-mas.

M. Valančius gavo valdyti la-bai didelę vyskupiją. Pagal kon-kordatą Žemaičių vyskupijai bu-vo priskirtos 94 parapijos (pen-ki dekanatai) iš Vilniaus vysku-pijos ir Kuršas — visos tos sri-tys, kurios buvo naujai įsteigtos Kauno gubernijos ribose. Nei sergas vyskupas Juozapas Ar-nulpas Giedraitis, nei jo pagal-bininkas vysk. Simanas Giedrai-tis parapijų nelankydamo — gy-veno užsidarę Alsėdžių vyskupij-os rezidencijoje. Taip pat ir kun. J. Gentila parapijomis ne-sirūpino. M. Valančius pirmaui-sia griebėsi tvarkyti parapijas. Visą pavasarį ir vasarą jis ir iš-būdavo kelionėse po parapijas. Rūpinosi ne tik pastoraciniais bei švietimo reikalais, bet net ir ekonomine parapijų padėtimi. Gana dažnai net atskiroms para-pijoms rašė ganytojiškus laiš-kus. Intelektualiniam kunigijos lygiui pakelti įsakė dekanatuose steigti bibliotekas ir reikalavo, kad kunigai knygas skaitytų. Su Vilniaus spaustuvininku J. Za-vadskiu susitarė, kad tas Var-niuose įsteigtų knygyną ir per jį aprūpintų minėtas bibliotekas bei atskirus kunigus. Daugumas tų knygų buvo lenkiškos, bet at-sirasdavo ir viena kita lietuviš-ka knyga, paties Valančiaus bei jo talkininkų parašyta, ar kuri senesnė laida pakartota.

M. Valančius iki 16 metų au-go tėviškėje ir gerai mokėjo li-tuaitiškai. Net savo mokslinį veikalą “Žemaičių vyskupystė” parašė lietuviškai. Taip pat sa-vo pirmąjį vyskupo laišką tiki-ntiesiems (turintį net 70 psl.) pa-rašė lietuviškai ir lenkiškai. Daugumą kitų laiškų tikintie-siems rašė arba tik lietuviškai arba kartu ir lenkiškai. Blaivy-bės gramatos rašytos visos lie-tuviškai. Tačiau kurijos susira-šinėjimų kalbą paliko lenkišką, su kunigais kalbėjosi lenkiškai, savo dienoraštį rašė lenkiškai, bet su paprastais žmonėmis kal-bėjo žemaitiškai, mokyklose įsa-kė mokyti vietos žmonių kalba, pamokslus vizitacijos metu sa-kydavo lietuviškai.

Tvarkydamas parapijas, staty-damas naujas šventoves (jų pa-statydino 25, atremontavo 20), vyskupas niekad neužmiršo pa-rapijiečių, tų paprastų baudžiau-ninkų, kuriems reikėjo šviesos ir gražesnio gyvenimo. Parapi-jinės mokyklos buvo pats didy-

sis M. Valančiaus rūpestis. Tų mokyklų jis jau rado pristeigtų vyskupų Juozapo Arnulpo Gied-raičio ir Simano Giedraičio. M. Valančius steigdino mokyklas, kur jų dar nebuvo, ir įsakė kle-bonams, kad būtų surasti moky-tojai arba patys kunigai moky-tų. Apie mokyklų padėtį klebo-nai turėjo du kartu per metus vyskupui duoti išsamius prane-šimus, net su mokinių sąrašais. Tose mokyklose buvo pramoka-ma skaityti, rašyti, skaičiuoti ir buvo duodama žinių iš geogra-fijos, istorijos ir šventosios is-torijos. Uolesnieji kunigai nesi-tenkino tik vaikų mokymu — ruošdavo kursus ir jaunimui. Buvo parapijų (Kulių ir kitos Rietavo dekanate), kur veikė uolus Valančiaus talkininkas kun. Kazimieras Skrodskis. Ten beveik visai išnyko beraščiai. Ir visoje vyskupijoje švietimas tiek pakilo, kad žmonės mielai skaitė knygas — ne tik malda-kynes, bet ir kitokias.

M. Valančius rūpinosi ir lie-tuviškoms knygoms. Jis išlei-do sužemaitintus K. Sirvydo “Punktus sakymų”, pats parašė knygas apie Kristaus ir Marijos gyvenimą, leido perredaguotas ir pataisytas giesmių knygas, pats išvertė Tomo Kempiečio “Kristaus sekimą”, išleido “Do-kyvės psalmes” (pats jas sueiliai-ty), ypač svarbūs buvo visu me-tų šventųjų gyvenimų aprašy-mai — “Žyvatai šventųjų” (I to-mas 1858, II — 1866). Šiose kny-gose vyskupas šventuosius suže-maitino, priartinio prie paprasto žmogaus kalbos ir elgesio, pa-darė juos savus žemaičiams. Tai buvo daugiausia religinė litera-tūra. Bet vyskupas jau planavo ir kitokią skaitybą. Laurynas Ivinskis buvo sumanęs leisti laikraštį “Pakeleivingas”. Va-lančius tam pritarė ir jau rūpi-nosi Varniuose steigti savą spaustuvę, nes Vilniaus spaustu-vininkai buvo dideli branginin-kai. Tačiau tuos planus sugriovė nelaimingas 1863 metų suki-limas.

Didelį poveikį vyskupijos ge-rovei, moralei ir kultūrai turėjo M. Valančiaus blaivybės akcija. Vyskupas jau rado viekiančias blaivybės brolijas Jurbarko, Skirsnemunės ir Gaurės parapi-

jose. Tą gražią idėją jis pritai-kė visai vyskupijai. Akcija pra-dėta 1858 m. Vyskupas pirmo-sios “blaivybės gramatos” iš-spausdino 40.000 egzempliorių, ir išdalino per parapijas. Tuo-jau reikėjo papildomų laidų. Rusų valdžia tos “gramatos” pla-tinimą uždraudė, bet sąjūdžio jau neįstengė sulaikyti. Blaivy-bės brolijos plėtėsi labai spar-čiai. Žmonės masiškai rinkosi prisiekti nebegerti svaigalų. Girtuokliai buvo prievarta su-draudžiami. Ir vyskupas po me-tų jau galėjo pranešti Vatikana-ui, kad jo vyskupijoje žmonės nebegirtauja, kad išnyko ir kiti nusikaltimai, pakilo žmonių mo-ralė ir jokios pagalbos iš šalies nebereikia. Per visą akcijos lai-ką pats vyskupas išleido 9 “blaivybės gramatos” (manoma, kad jas vyskupui parašydavo jo sek-retorius kun. Juozas Silvestras Dovydaitis). Blaivinimo darbas sukėlė ir stiprų pasipriešinimą. Degtinę gamindavo dvarų bra-vorai, ir iš to dvarininkai turė-davo didelį pelną. Valdžia ne-mažai surinkdavo akcizo mokes-čių, o žydai smulklininkai iš deg-tinės pardavinėjimo gerai gyve-no. Nustojimas pelno ar pragy-venimo šaltinio ir subūrė krū-von blaivybės priešus. Kaikurie dvarininkai nustatė, kiek bau-džiauninkai turi iš jų nupirkti degtinės, kiti net nemokamai dalino, kad tik žmonės neatpas-tytų gėrę. Rusų valdžia draudė “blaivybės gramatas”, policija užstodavo girtuoklius, rėmė smulklininkų skundus. Tačiau vyskupas savo planą vykdė to-liau. Kaikuriuos įtakingesnius dvarininkus prikalbino, kad su-stotų gaminę degtinę. Blaivybės idėja turėjo didelį pasisekimą, pakeitė žmonių elgesį. Net ir blaivybės brolijas panaikinus (po 1863 m. sukilimo), dar ilgą laiką žemaičių vyskupijoje gir-tavimas buvo laikomas gėdingu dalyku.

Nuo 1850 iki 1864 m. buvo M. Valančiaus veiklos kūrybinis laikotarpis. Tuo metu labai daug padaryta švietimo, spaudos ir blaivybės bei pastoracijos sri-tyse. Valančius buvo realistas-praktikas, veikęs planingai, pa-sitelkęs sumanių savo idėjų tal-kininkų.

Kanados lietuvių kultūros darbuotojų suvažiavimo koncerte B. Pūkelevičius “Rauda” atliko Hamiltono “Aukuras”. Nuotraukoje dalis atlikėjų — D. Jonikaitė ir L. Verbickaitė

Tėviškos Žiburiai • 1975. VI. 12 — Nr. 24 (1323) • 5 psl.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKS-LO AKADEMIJOS premijas laimė-jos: mokslinio veikalo — dr. Jonas Grinius už “Veidus ir problemas”, religinės minties veikalo — kun. Al-fonsas Grauslys už “Sviesą tamsoje”, žurnalistikos — kun. dr. P. Gaida-Gaidamavičius. Jiems paskirta po \$1.000. Premijų mecenatas — kun. dr. Juozas Prunskis. Vertintojų ko-misiją sudarė: mokslinio veikalo — kun. dr. A. Baltinis, dr. J. Girnius, kun. R. Krasauskas, kun. prof. dr. P. Rabikauskas, SJ, prof. dr. K. Skrupskelis; religinio veikalo — kun. dr. A. Baltinis, prel. dr. P. Ce-liušius, dr. J. Girnius, kun. dr. V. Kazlauskas, prof. dr. K. Skrupske-lis; žurnalistikos — kun. dr. A. Bal-tinis, dr. J. Girnius, kun. dr. V. Kaz-lauskas, kun. R. Krasauskas ir prof. dr. K. Skrupskelis.

SIDABRINĖ VEIKLOS SUKAKTI Omahos lietuvių choras “Ramby-nas” paminėjo Nebraskos valstijoje. Pradinius žingsnius jis žengė su muz. Teofilė Kinseliene, vėlesniu vadovu muz. Mečiu Leškiu, o pasta-ruosius 16 metų “Rambynui” vado-vavo jo dabartinis dirigentas kom-poz. Bronius Jonušas. Sukakties proga Nebraskos gubernatoriums James Exon gegužės 4 buvo paskel-bęs Lietuvių Diena šioje valstijoje. Sukaktuvinės iškilmės buvo pradė-tos Sv. Antano parapijos šventovė-jė kun. J. Tautkaus atnašautomis Mišiomis už mirusius choro narius. Koncertas įvyko Daniel J. Gross gimnazijos salėje. Jį pradėjo ir už-baigė lietuvių kompozitorių kūri-niais pats “Rambynas”, diriguoja-mas Br. Jonušo, dviem šokiais papil-dė “Aušros” grupė, vadovaujama G. Reškevičienės ir L. Antanėlienės. “Rambynui” taigpi talkino iš Toron-to atvykę smuiklininkai Danutė ir Juris Mazurkevičiai Telemanno, Spohro, Mocarto kompozicijomis, atliktomis be fortepijoninės palydos. Choriui akompanavo pianistė Aldona DeHaai. Programos vadovėmis bu-vo choristės D. Antanėlytė ir D. Arnauskaitė. Sveikino Omahos bur-mistras E. Zorinsky, Nebraskos se-natorius E. Mahoney. Sukaktuvinis pokylis buvo surengtas tos pačios dienos vakarą Sv. Antano parapijos salėje.

ELENOS JUCIŪTĖS atsiminimų knyga “Pėdos mirties zonoje” buvo greit išparduota, nors Niujorko S. Kudirkos šaulių kuopos komitetas ją išleido 1.500 egz. tiražu. Skaity-tojams buvo įdomūs jos pergyveni-mai Sibire ir sovietų okupuotoje Lietuvoje. Leidėjai faksimiliniu bū-du dabar išleidžia II laidą — 1.000 egz. Visais šios knygos reikalais kreiptis į K. Bačauską, 84-55 86 Ave., Woodhaven, N.Y. 11421, USA. Leidėjai “Pėdas mirties zonoje” taigpi planuoja išleisti ir anglų kal-ba. Pirmiausia reikės perredaguoti lietuvišką tekstą, pritaikyti jį ame-rikiečiams skaitytojams, o tada įieš-koti vertėjo.

SV. PETRO IR POVILO LIETU-VIŲ PARAPIJA Elizabethė, N.J., savo aštuoniadesimtmetį paminėjo trims sukaktims skirtu koncertu. Mat, be parapijos aštuoniadesimt-mečio, muzikinės veiklos penkiasde-simtmečius šventė kompoz. Juozas Stankūnas ir parapijos choro vado-vas Vincas Mamaitis. Įvadinį žodį apie tris sukaktuvininkus tarė muz. Algirdas Kačanauskas. Koncerto programai buvo pasirinkta 19 kom-poz. J. Stankūno kūrinių, kurių jis iš viso turi apie 200. Programą atli-ko solistai A. Kiaušaitė, O. Zubavi-čienė, I. Stankūnaitė-Silva ir L. Stukas, padainuodami ne tik solo dainų, bet ir duetų, net vieną tercet-ą. Jiems akompanavo pianistas R. Hundley. Koncertą užbaigė V. Ma-maicio diriguojamas parapijos cho-ras su I. Stankūnaitės fortepijonine palyda. Kompoz. J. Stankūnui choro ir parapijos vardu buvo įteiktas gra-žus sveikinimo adresas. Baigminį žo-dį tarė parapijos klebonas kun. Pet-ras Žemeikis.

S K A I T Y T O J Ų S U P A Ž I N I -MAS su naująja dail. Adomo Galdi-ko monografija lietuvių kalba įvyks birželio 22 d. Putname, Conn., N. Pr. Marijos seselių sodyboje. M. Galdikienės rūpestiu išleista mono-grafija yra panaši į angliškąją lai-dą, nes turi tas pačias spalvotas iliustracijas. Ją parašė kun. Leonar-das Andriekus, OFM, Viktoras Viz-girda ir Voldemar George, redaga-vo dr. Juozas Girnius. Išlaidė bus pradėta pietumis 12 v., red. dr. J. Girniaus įvadinio žodžiu 1 v.p.p. Su-pažindinimą su monografija atliks dail. Telestoras Valius, svečias iš Toronto. Po leidėjos M. Galdikienės žodžio bus rodomas filmas ir skaid-rės apie vėlonies dail. A. Galdiko kūrybą.

KUN. DR. A. BALTINIS parašė monografiją apie Telšių vyskupą V. Borisevičių. Monografiją spausdina Lietuvių Katalikų Mokslo Akadė-mija Romoje.

SOL. AUDRONĖS SIMONAITY-TĖS RECITALI Čikagos Jaunimo Centre surengė tautininkų studentų korporaciją “Neo-Lithuania”. Jauno-ji dainininkė rečitaliui buvo pasi-rinkusi G. F. Haendelio, G. Puccini, J. Massenet, G. Pergolesi, R. Schu-manno, F. Schuberto kompozicijas, papildytas S. Simkaus, P. Olekas, A. Račiūno harmonizuotomis mūsų liau-dies dainomis. Rečitalį jį užbaigė trim prancūzų XVIII š. klasiko B. Vekerleno dainoma. Solistei akompa-navo pianistas Richard Boldrey.

DAIL. V. KRASAUSKO AKVA-RELIŲ PARODA surengė Mažeikių kraštytyros muzėjas. Jai sureiktos akvarelės atspindėjo kelionių po Lenkiją ir Gudiją vaizdus, jamžintus peizažuose.

V. Kst.

VILNIAUS UNIVERSITETAS su-rengė savaitę trukusį tradicinį fes-tivalį “Kiemo teatro pavasaris-75”. Žiūrovų laukė A. Čepaitytės režiisu-tas poezijos montažas “Pienė ir šal-mas”, R. Samulevičiaus pjesės “Paukšti, ateik čia” tęsinys “Kaip vėjas laukuose”, kurio režisiorium buvo L. Ciunis, S. Nėries poezijos spektaklis “Vienas pavasaris — ma-no pavasaris”. Nemažai spektaklių paruošė jaunieji universiteto teatri-nės studijos režisoriai: D. Gudavi-čiūtė — D. Selindžerio “Paauglius”, A. Kuras — D. Godvino fantastinę novelę “Geležinė lygtis”, D. Plu-čaitė — V. Žilinskaitės humoreską “Angelas virš miesto”, P. Cibulskas — P. Telžos pjesę “Pipiras ir šiltas vanduo”, P. Kličius — parodiją “Pet-ro Navicko išpažintis”. Festivalyje taigpi buvo pakartoti ankstesnieji pastatymai — Justino Marcinkevi-čiaus “Heroica” ir G. Hauptmanno “Paskendęs vapsla”.

OPEROS SOL. ALDONA VAIT-KUTĖ, mezo-sopranas, mirė Vilniu-jė gegužės 5 d., sulaukusi 68 metų amžiaus. Į Kauno operos teatrą jį įsijungė prieš pat II D. karą, daina-vimo studijas baigusi Kauno konser-vatorijoje pas prof. O. Marinį. Pra-džioje atlikdavo daugiausia antrae-lius vaidmenis, o pokaryje yra daina-vusi net ir Carmen to paties pavi-dinimo G. Bizet operoje. Bene la-biausiai jį išpopuliarėjo su sol. P. Zaniauskaite, sopranu, koncertuose bei radiofone atliktais duetais.

TRADICINIO TAPUSI PAVASA-RINI RECITALI Vilniaus operos te-norinas Virgilijus Noreika kasmet su-rengia gegužės mėnesi. Siemetinis jo rečitalis įvyko gegužės 18 d. Vil-niaus filharmonijos salėje. Duoklė II D. karo užbaigos trisdesimtme-čiui jis atidavė pirmąją dalimi, ku-rijoje skambėjo sovietų kompozitorių kūriniai: K. Listovo “Žemineje”, L. Nosovo “Toli, toli”, A. Novikovo “Niekas neužmiršta”, S. Tulikovo “Tėvynė motina”. M. Fradkino “At-sitiktiniais valsas”. Antrojon dalin jis buvo įtraukęs J. Karnavičiaus “Gra-žinos” ir V. Klovos “Duktės” operų arijas, tris I. Iščenkos dainas, J. Mei-taus kompoziciją E. Mieželaičio teks-tu “Plaukuose”, J. Tallat-Kelpšos “Mano sieloj šiandien šventė”, R. Gliero “Gyvensime, vis tiek gyvensi-me” ir P. Tamaliūno dainą “Lietu-vai”. Palydėtas gausiais plojimais, V. Noreika rečitalį papildė beveik pilna trečiąja dalimi, padainuodamas populiarių arijų ir neapolietiškų dainų. Solistui akompanavo koncert-meisterį pianistė Zaneta Noreikie-nė, jo žmona.

SUKAKTUVINI TRISDESIMTME-MECIO KONCERTA J. Guodžio augstesniosios mokyklos salėje su-rengė Kauno respublikinės ligoninės moterų choras “Kanklės”, vado-vaujamas P. Jurkonio. Lietuvių, lat-vių, rusų, lenkų, vokiečių liaudies dainas šiame koncerte papildė A. Budriūno, L. Abariaus, V. Budrevi-čiaus, A. Bražinsko, L. Povilaičio, V. Kairiūkščio, B. Smetanos, A. Me-dinio, I. Dunajevskio bei kitų kom-pozitorių kūriniai. Kanklietės yra gastroliavusios ir už Lietuvos ribų — Rygoje, Siguldoje, Taline.

PANEVŽIŲ SKAITOVŲ IR DR-A MOS REATELIŲ apžiūroje pirmąsias vietas laimėjo: skaitovų — auto-kompresorių gamyklos darbuotojas Juozas Braidokas, “Ekranu” gamyk-los atstovė Marina Karpis, vaidin-tojų — geležinkeliečių klubo kolek-tyvas už A. Uspenskio 3 veiksmyų ko-mediją “Mergina su strazdanomis”.

SPALVOTĄ DOKUMENTINĮ FIL-MA “Oranžinė legenda” sukūrė rež. Henrikas Šablėvičius ir operatorius Kornelijus Matuzevičius. Plačiaekra-ninis filmas yra skirtas Europos ir Sovietų Sąjungos autorialo čempjono Stasiui Brunzai. Filmas atsklei-džia atskirus momentus daugiadie-nių lenktynių, kuriose S. Brunzai te-ko važiuoti per V. Vokietiją, Čeko-slovakiją, Vengriją, Rumuniją, Aust-riją, Bulgariją, Turkiją, Jordaniją, Siriją, Iraką. Tai daugiausia pake-lės vaizdai, sumontuoti taip, lyg juos matytų pats čempionas S. Brunza, vairuodamas dideliu greičiu riedantį automobilį. Jungtinį foną sudaro W. A. Mocarto “Mažoji nakties muzika”, kurią S. Brunza su tėvu ir seserim groja Vilniuje, pasikartojanti lenk-tynių vaizduose.

VILNIUJE VIEŠĖJO trys žymūs amerikiečių kardiologai, užsukę iš Maskvos įvykusio simpoziumo. Vil-niškė spauda jų vardus bei pavar-des pateikia sulietuvinata versija: Co-lorado universiteto pediatriinės kar-diologijos centro direktoriaus prof. Džeimsas Nora, Kentucky universi-to profesorė Zaklina Nuan ir Pits-burgo vaikų medicininio centro prof. Robertas Zuberblueris. Svečiai iš JAV Vilniuje susipažino su prof. A. Marcinkevičiaus vadovaujamu kar-diochirurginiu centru, skaitė paskai-tą, dalyvavo pasitarimuose apie ak-tualias chirovaginio širdies gydymo problemas. Prof. D. Nora giria Vil-niaus širdies chirurgijos kliniką, ku-ri esanti augsto lygio, vertinant net ir pasauliniu mastu, dėl taikomu naujausių diagnostikos metodų, nau-dojamu intrakardinio zondavimo ir atliekamų sudėtingiausių širdies operacijų.

DAIL. V. KRASAUSKO AKVA-RELIŲ PARODA surengė Mažeikių kraštytyros muzėjas. Jai sureiktos akvarelės atspindėjo kelionių po Lenkiją ir Gudiją vaizdus, jamžintus peizažuose.

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę

visada Jums sąžiningai patarnaus

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 8 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 1 metų 8½%
Antradieniais 10-3	pensijų s-tas 8¼%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias - savings s-tas 7½%
Ketvirtadieniais 10-7	depozitų - čekių s-tas 6%
Penktadieniais 10-8	DUODA PASKOLAS:
Šeštadieniais 9-12	asmenines 9½%
Sekmdieniais 9.30-1	nekiln. turto 9½%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmdieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodama "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St W. • Tel. 533-4414

AUTORITE SALES and SERVICE

Telefonas 531-1305 1636 DUNDAS St. W.
ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave.
(tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Sniginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt.

Sav. FRANK PETTIT

NUO LŪŠNOS IKI DANGORAIZIO!
Verslo bei pramonės pastatų elektros
įrengimai, priežiūra ir kiti darbai

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 925-7716 Petras Prakas
Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?

Klauskite mane apie:

- pajamų mokesčių atskaitas
- pensijų planus
- taupomuosius ląkštus
 - invalidumo pajamas
 - nuosavybių draudą
 - šeimos apsaugą
- Studentų draudus fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas

Canadian Premier Life
2 Carlton St., suite 714Raštinė: 363-7881
Namai: 766-5857

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave.
telefonas 536-5936Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

NORINČIUS INVESTUOTI

ar apsigyventi COSTA DEL SOL (pietinėje Ispanijos dalyje)
prašome kreiptis į: JUSTIN RASA, Playamar 4-14-D,
Torremolinos (Malaga), SPAIN. Tel. 38-72-00

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn
prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen
gatve tiesiog į garažą.

- Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. •
- Savininkai: A. Poškevičius ir J. Tamošiūnas

Ateitininkų žinios

Toronto ateitininkų iškyla į Al-
bion konservacijos parką — šį sek-
madienį, birželio 15 d. Smulkesnės
informacijos teikia Eug. Girdauskas
tel. 533-0342.

Ateitininkų stovykla Wasagoje
prasidės liepos 20 d. ir truks iki
rugpjūčio 2 d. Ji bus suskirstyta į
jaunučių (7-12 m.) ir vyr. mokslei-
vių (13-18 m.) grupes. Jos turės at-
skirus vadovus ir atskiras progra-
mas. Registruotis jau dabar. Regist-
racijos blankų galima gauti Prisikė-
limo par. raštinėje arba pas Eug.
Girdauską. Tikimasi daug stovyklau-
tojų iš mažesnių lietuviškų kolonijų.

Tėvai, kurie galėtų padėti savai-
galiais paruošti stovyklavietę, yra
prašomi paskambinti kun. Tadiui De-
guciui Prisikėlimo klebonijoje.

Atskiros studentų sąjungos stovyk-
los šią vasarą nebus. Visi studentai
kviečiami dalyvauti Federacijos
ruošiamoje jubiliejinėje stovykloje
Dainavoje rugpjūčio 24-30 d.d.

Ateitininkai, baigę mokslo uni-
versitetą ar kolegiją ir šiemet gavę
mokslinį laipsnį, yra prašomi pri-
siųsti savo fotografiją su trumpu
savo gyvenimo, studijų bei visuome-
ninės veiklos aprašymu. Mokslo bai-
gimo žinios su fotografijom bus
spausdinamos "Ateities" žurnale. Re-
dakcijos adresas: Kun. Kestutis Tri-
makas, ATEITIS, 850 DesPlaines
Ave., Apt. 409, Forest Park, IL.
60130, USA.

Skautų veikla

• XIII Romuvos stovyklos regist-
racijos lapai išsiuntinėti skautų šei-
moms. Prašoma užpildyti juos gra-
žinti iki liepos 1 d. V. Sendžikiui, 19
Bermuda Ave., arba vienietį vado-
vams. Registracijos mokesčiai \$5 as-
meniui įteikiamas su reg. lapais ir
įskaitomas į stovyklos mokesčių. Pa-
vėlavusieji registruotis moka pilną
mokesčių, plus \$5 už registraciją. Stovy-
kla bus liepos 19 — rugpjūčio 2
d. Stovyklavietės komitetas jau pra-
dėjo savaitgaliais važinėti į Romu-
vą ir vykdyti paruošiamuosius dar-
bus. Visi kviečiami talkon.

• Sktn. Stepo Kairio muzikinio
vieneto vadovai S. Valiūnaitė ir G.
Kalinauskas savo darbų reikalais vi-
sai vasarai yra išvykę iš Toronto.
Kanklių grupės vadovavimą perėmė
Julija Bekerytė, 50 Evans Ave., tel.
766-1689; birbynį — A. Kalinaus-
kas, 43 Gelnake Ave., tel. 533-7506.
Vienetas dėkoja už pinigines aukas
L. Gvildienėi ir Br. Sapliui.

• Tautinių grupių skautų vadovų
pasitarime birželio 4 d. dalyvavo
baltiečių, lenkų, vengrų ir ukrainie-
čių skautininkai. Lietuviams atsto-
vavo ps. V. Turutė ir s. v. sl. L.
Saplys. Siekiama glaudesnio bendra-
vimo. Gauti pakvietimai dalyvauti
ukrainiečių ir lenkų jubiliejinėse stovy-
klose. Č. S.

Studentų žinios

ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ
STUDENTŲ SAJUNGOS organizuo-
jamos studijų dienos įvyks liepos 11-
13 d.d. Kent State universitete, Ohio,
prie Klevelando. Kaina — \$25, įskai-
tant registraciją, nakvyne ir maistą.
Smulkesnį informaciją teirau-
kitės pas ŠALSS vicepirmininką Al-
gį Senkų, 72 Morningside Ave., To-
ronto, Ont. M6S 1C7. Tel. Area Code
416 — 769-3624.

Toronto, Ontario

Regina Varanavičiūtė-Haggo
su savo vyrų Douglas iš Brita-
nijos atskrido trijų savičių ato-
stogų pas tėvus. Regina Britani-
joje studijuoją meno istoriją ir
rašo darbą magistrės laipsniui
(Master of Letter) gauti. Stadi-
jų tikslu lankėsi Romoje. Taip
pat ji reiškiasi poezijoje lietu-
vių kalba. Keletas jos eilėraš-
čių buvo išspausdinta "T. Ži-
buriose". Jos vyras Douglas
Haggo dirba universiteto bib-
liotekoje ir numato tęsti aka-
demines studijas, kai žmona
baigs savašias. Atostogų proga
jiedu su Prisikėlimo bankelio
vedėju J. Varanavičium aplan-
kė Anapilį, "T. Žiburius", lie-
tuvių kapines ir kitas Toronto
lietuvių institucijas.

Toronto dienraščiai "The Glo-
be a. Mail" ir "The Toronto
Star" 1975. VI. 5 plačiai rašė
apie žymųjį krepšinio žaidėją
Jurgį Rautinšą (George Rau-
tins), norėjusį pasitraukti iš Ka-
nados krepšinio komandos dėl
finansinių priežasčių. Matyt, jos
buvo pašalintos, nes J. Rautinš
pasiliko Kanados komandoje.
Finansiniu požiūriu geresnį pa-
siūlymą jis turėjo iš Buffalo
"National Basket Association"
priklausančios "Braves" koman-
dos. Jis yra Niagaros universi-
teto studentas ir kaip žymus
krepšininkas gauna didelę fi-
nansinę paramą. Kurį laiką jis
yra žaidęs Toronto "Aušros"
klube. Jo motina yra lietuvi
muzikė, tėvas — latvis. Apie jo
kilmę minėtose laikraščiuose
nerašoma.

Ką reiškia LTSR?

Lietuva dabar yra pavadinta
Lietuvos Tarybų Socialistine
Respublika, arba sutrumpintai
LTSR. Lietuviai tauta ta ketu-
rias rades taip skaito: L — Lie-
tuva, T — tave S — smaugia R
— rusas, arba L — Lietuvos T
— taukus S — suėdė R — ru-
sai.

SPORTAS VISUR

Vaidila Banelis, praėjusio sezono
berniukų D krepšinio vieneto žaidė-
jas, sėkmingai varžosi ir už aikštės
ribų. Jis išlaikė egzaminus į Toron-
to universiteto mokyklą (ši prie
universiteto veikianči mokykla dėsto
gimnazijos kursą gabiems vaikams).
Iš per 600 laikusių egzaminus pri-
imta tik 70 jaunuolių.

Vitas Gerulaitis garsėja kaip aug-
tos klasės daug žadantis profesio-
nalas lauko tenisininkas. Ši pavar-
sio sporto žurnalas "Sport Illus-
trated" paskyrė naujai kylančiam
žvaigždei daug vietos. Šiame straips-
nyje minima, kad Vitas kalba lais-
vai lietuviškai. Paaiškinama ir su-
trumpinto vardo kilmė. Sutrumpinta
vardo versija "Vitas" esanti paimta
iš XV šimtmečio Lietuvos karaliaus
Vytauto. J. B.

SPORTAS LIETUVOJ

Dagestane įvyko žemės ūkio aug-
tųjų mokyklų sunkiaatlečių baigini-
nės varžybos. Čia sėkmingiausiai pa-
sirodė Lietuvos ŽŪA dėstytojas leng-
vasvoris Arvydas Janulionis. Jis lai-
mėjo pirmą vietą ir pasiekė 3 šis
varžybų rekordus — 277,5 kg. (125
+ 152,2).

Vilniuje viešėjo jaunieji Gudijos
šachmatininkai, kurie ten žaidė su
Lietuvos moksleivių rinkine. Lai-
mėjo Lietuva 11,5:8,5 — 1 ratas 5,5:
4,5 ir antras ratas — 6:4.

Sov. Sąjungos krepšinio pirmeny-
bėse geriausiai šiais metais žaidė
Vilniaus Kibirkšties augščiausios ly-
gos antroji komanda. Paskutiniame
šios lygos turnyre ji įveikė 5 koman-
das ir pralaimėjo tik Leningrado
Spartakui 56:68. Iš šios komandos ti-
kimas susilaukti geros pamainos pir-
majai komandai.

Lengvosios atletikos tarplubinės
varžybos įvyko Kaune. Pasėkėms
silpnokos. Net tokie bėgikai, kaip
P. Simonėlis ir R. Bitė, nepasirodė
laimėtojų tarpe. Europos meisteris

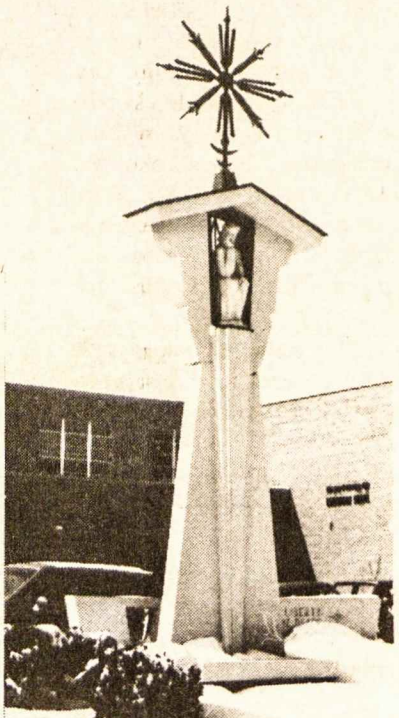
Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

rius H. MacQuarrie, NDP so-
cialistas D. Blackburn suvažiavi-
mo metu įvykusiame susižiavi-
me Artimųjų Rytų klausimu.

Ontario švietimo ministeris
T. Wells pateiktė federaciniam
parlamentui įstatymo projektą,
kuris leis mokytojų streikus šio-
je provincijoje. Lig šiol provin-
cija jau yra turėjusi keletą ne-
legalių streikų, padariusių didelę
žalos moksleiviams. Naujuo-
jį įstatymu norima užkirsti ke-
lią nelegaliems streikams. Su-
tarti pasirašę, mokytojai nega-
lės streikuoti iki jos užbaigos,
nes jiems galės būti paskirta
bauda iki \$10,000 už kiekvieną
nelegalaus streiko dieną. Lega-
liam streikui pradėti įstatymas
nustato penkias sąlygas: 1. švie-
timo vadybos ir mokytojai tie-
sioginėmis derybomis turi iš-
semti visas susitarimo galimy-
bes, 2. tarpininkas turi paruo-
ti derybų rezultatus apibendrinan-
tį pareiškimą, 3. mokytojai
slaptu balsavimu turi atvesti
paskutinį švietimo vadybos pa-
siūlymą, 4. pasisakyti už strei-
ką taip pat slaptu balsavimu ir
5. įspėti vadybas penkias dienas
prieš streiko pradžią. Įstatymo
projektas jau susilaukė apie
100.000 šios provincijos moky-
tojų vadų pritarimo. Jiems bet-
gi nepatinka streiko uždraudi-
mas visų mokyklų vedėjams bei
jų pavaduotojams.

Federacinis parlamentas ba-
landžio 24 d. priėmė nutarimą,
grąžinantį darban šešias savaite-
tes streikavusius Kvebeko uos-
tų darbininkus, bet unių narių
nepakluso. Į darbą jie sugrįžo
tik po kelių dienų, kai buvo gau-
tas tiesioginis Kvebeko teismo
įsakymas. Montrealio unijos na-

Paminklinis kryžius Klevelande,
JAV-se, lietuvių imigracijos šimtme-
čiui paminėti.

Nuotr. VI. Bacevičiaus

K. Sapka suolyje į augstį teperšoko
2.12 m. Gal geriausiai pasirodė jieti-
ninkės. J. Putnienė nusivėdė jietį
54.42 m ir Z. Jankinaitė — 53.12 m.

SUSILAUKEM PAJĘGIŲ LENGVAATLEČIŲ

Jau girdėjome apie Danutę Valai-
tę, kuri praėjusiais metais 800 m.
bėgime pasiekė ketvirtą vietą Kana-
doje — 2:04.7. Tai puiki pasekmė —
labai arti 1976 m. olimpinų žaidynių
normos, būtent, 2:04.0. Galia, kad
mažai girdėjome apie ją šiais metais.

Šalia jos Toronto atsirado ir dau-
giau pajęgių bei daug žadančių leng-
vaatlečių. Neseniai įvykusiose To-
ronto mokyklų lengv. atletikos var-
žybose Algis Janušauskas nušoko į
tolį 6.23 m ir trišuoliu — 14 m. Su-
olyje į tolį jam trūko sėkmės. Tačiau
trišuolio 18 metų lengvaatlečio pa-
sekmė yra išskirtina (olimpinė nor-
ma — 16.40 m.). Padirbėjęs jaunas
lengvaatletis, atrodo, galėtų žymiai
pagerinti pasekmes.

Aleksas Grigonis, irgi 18 metų, yra
geriausias mokyklų šuolininkas į
augstį. Mokyklų varžybose jis peršo-
ko 6-4 pėdų. Treniruotių metu yra
įveikęs 6-6 (1.98 m.). Olimpinė nor-
ma šiai rungčiai yra 2.18 m. Atrodo
ir jis galėtų padirbėjęs priartėti prie
olimpinės normos.

Sunku dar spėlioti apie 15 metų
Eriką Petrus. Jis puikiai reiškiasi ru-
tuliu stūmimo ir estafetėčių bėgime,
bet jam dar toli iki Maskvos olim-
piados.

Nepriklausomos Lietuvos laikais
14 m trišuolyje įveikė tik trys leng-
vaatlečiai: Kondrackas, kuriam pri-
klauso Lietuvos rekordas, nušoko
14.25 m. Pažymėtina, kad krepšini-
kas Z. Puzinauskas taip pat buvo iš-
skirtinas lengvaatletis. Jis irgi per-
žengė 14 metrų ribą.

Keturiolika metų įveikė tuomet
dar jaunas ir daug žadantis lengva-
atletis Adamaitis. Tai vienas iš jau-
nių prieškarinių lengvaatlečių, ku-
riems karas sutrukdė pagerinti Lie-
tuvos sportą. A. S.

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West

PARDAVIMAI HIGH PARK RAJONE

INDIAN RD., atskiras, 9 kambarių, vandenių šildomas; privatus įva-
žavimas, dviem automobiliams garažas, atviras mirtigčių.

INDIAN RD., atskiras, 14 kambarių tributis (triplex), 50' x 200' skly-
pas, 3 garažai.

GLENDONWYNE ST., atskiras, gražus 7 kambarių namas, 4 kam-
bariai pirmame aukšte, platus įvažiavimas, garažas. Vienas atviras
mirtigčių.

INDIAN GROVE, atskiras, 14 kambarių, arti Bloor, privatus įvažia-
vimas, didelis sklypas.

SWANSEA, gražus, pilnai modernizuotas 5 kambarių namas per du
aukštus. Palieka naujus — šaldytuvą, virimo krosnį, plovimo mašiną
ir džiovintuvą. Kilimai. Garažas. Prašoma kaina \$49,900.

RONCESVALLES gatvėje, atskiras 12 kambarių dvibutis (duplex-
sas), moderniai įrengtas, vandenių šildomas; galima naudoti kai-
kurims verslams; privatus įvažiavimas; greitas pardavimas. Įmokėti
apie \$20,000. 9% mirtigčių.

SKUBIAI REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

A. L. GARBENIS
Namų tel. HU 9-1543STASYS DARGIS
Namų tel. 248-9196

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
8½% už 1 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
7½% už taupymo s-tas	9½% už mirtigčių
8¼% už pensijų planą	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 10 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mirtigčių iki
75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų
dydį, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties
atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų
patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai
(American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro;
antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų;
ketvirtadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; penktadieniais —
nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki
1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonas 532-8723 Toronto, Ontario, M6P 1A6

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos
ir baterijos. • Prietęs specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės
(slacks) iš šių medžiagų: vilnionių, ožkinės vilnos (mohair), megztines
(double knit), sintetinės medžiagos (Förtrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Tel. 533-5454 Lietuviams daroma
Toronto 3, Ontario NUOLAIDA

YOUNG a. BIGGIN LTD. REALTOR

10 pardavimo įstaigų Toronto rajonuose
Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilnojamą nuosavybę,
mielai jums patarnaus

VYT. V. GIRDAUSKAS

Patarnaujame nuosavybių pirkimo bei pardavimo
reikaluose ir MISSISSAUGA apylinkėje
1576 Bloor St. West • Telefonai: Įstaigos: 537-3431
Toronto 165, Ontario • 537-3433

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

971 College St., Toronto 4, Ontario

Telefonas: 533-4363

LIETUVIAI SAVININKAI

Įvairūs spaudos
darbai: leidiniai,
programos,
visi verslo bei
reklaminių
spaudinių

R. CHOLKAN & CO.
LTD. REALTORREAL ESTATE —
GENERAL INSURANCE

JANE — BLOOR — SWANSEA puikus, vos keliųolios metų senumo
dvibutis su užbaigtu butu rūsyje. Garažas su privačiu įvažiavimu,
labai gražus privatus kiemas, apie \$25,000.00 įmokėti. Namas be
skolų. Senukai parduoda dėl sveikatos.

KINGSWAY — SOUTH, apie \$10,000 — 15,000 įmokėti, 6 kambariai,
vienaauštis. Graži moderni virtuvė, 2 prausyklos, pilnai užbaigtas
rūsys, garažas su privačiu įvažiavimu, arti parko, susisiekimo ir
krautvių.

MISSISSAUGA, gražus, didelių kambarių, 3-jų miegamųjų, viena-
auštis, pasakiška, moderni virtuvė su įmontuota indams plauti ma-
šina, spalvota kepiniai-viriniai plyta, šaldytuvai ir kiti priedai, 2
didžiuliai kambariai su baru ir kilimais rūsyje, garažas su privačiu
įvažiavimu, kiemas su vaismedžiais. Prašoma kaina tik \$89,800.

RONCESVALLES — HIGH PARK, apie \$15,000 įmokėti, puikus di-
žiulis 11 kambarių, atskiras mūrinis namas, 2 prausyklos, 3 virtū-
vės, gražiai įrengtas didžiulis poilsio kambarys rūsyje su baru; gauna
apie \$5000 nuomos, be to, butas šeiminiui.

RUNNYMEDE — BLOOR, apie \$15-20,000 įmokėti, atskiras, mūri-
nis 12 kambarių dvibutis, garažas su privačiu įvažiavimu, gražioje,
ramioje gatvėje.

Simon's TELEVISION

2385 Dundas St. W., Toronto 9, Ont. Telefonas 532-8772
Netoli Lietuvių Namų prie Bloor - Dundas požeminio. • Prieš perkdami kitur, pasiteiraukite apie mūsų kainas. • Garantuotas sutapumas.
TAISOM — PARUODAM — NUOMOJAM
Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

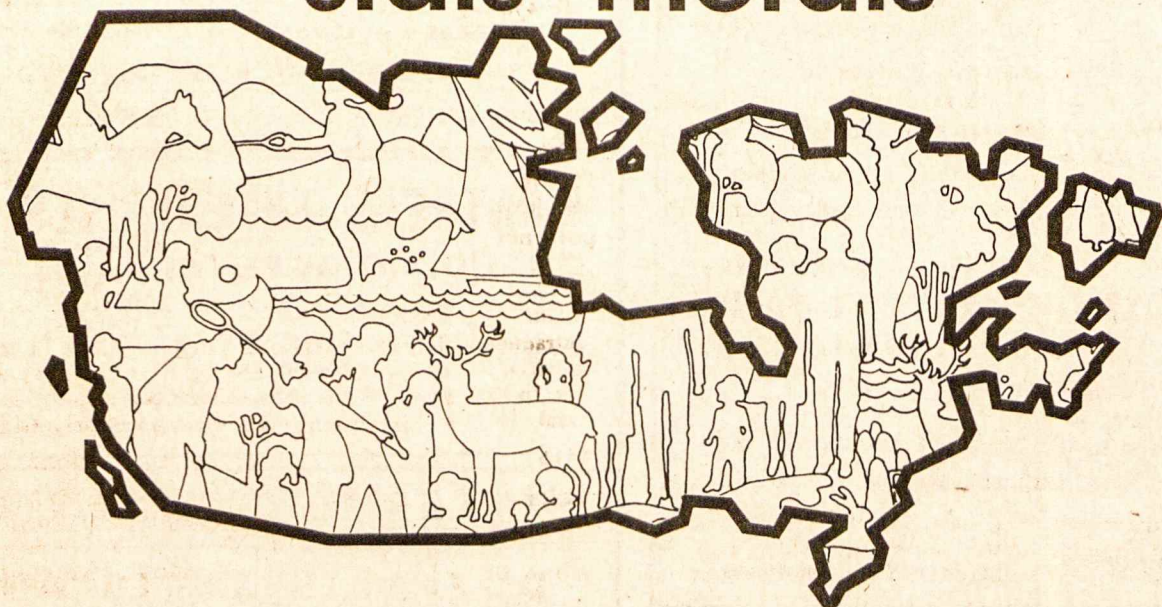
JOHN'S ELECTRIC APPLIANCES and SERVICE

343 Roncesvalles Ave. • Tel. 535-4646
Saldytuvai nuo \$59.95 • Elektrinės krosnys nuo \$49.95 • Džiovintuvai nuo \$55.95 • Pataisyti ir pilnai garantuoti • Vaziuojame taisyti ir į namus • Aptarnaujame ir taisome visu rūšių namų apyvokos reikmenis. • Turime dideli pasirinkimą dalių ir elementų.
PERKAME — PARUODAME — MAINOME

PERKI ŠEVI AR OLDSMOBILĮ?

Visų rūšių varOTOS arba naujas mašinas gausite per
VIC ADAMS (Viktoras Adomavičius)
CHEV - OLDS
courtesy 2749 Lakeshore Blvd.
• Raštinė: 255-9151 TORONTO • Namai 767-7820

Sužinokite daugiau apie savo šalį šiais metais

Jūsų šalis nori būti tyrinėjama. Ramūs ežerai ir didelės upės; nepaliesti miškai ir augšti kalnai; sudėtingi didmiesčiai, atspindintys augančios šalies gyvastingumą; ramūs miestai ir miesteliai, kur gyvenimas plaukia lėtesniu tempu. Įsisavinkite šalies kultūras, jos tradicijas, jos istoriją ir tikrai jauskis namie.

Kur bekeliausite, rasite nuoširdžius, draugiškus žmones ir šiltą bei malonų priėmimą.

Jūsų kelionių įstaigos atstovas pagelbės jums suplanuoti pažintinę kelionę, painformuos apie lankytinas vietas, matytinus dalykus arti ir toli. Teiraukitės apie įvairias galimybes pamatyti Kanadą, įskaitant ekskursijas ir kitas suplanuotas pasiūlas.

Canada

Canadian Government
Office of Tourism

Office de tourisme
du Canada

Irgi atsakymas
Kažkas paklausė Sokratą, ves-ti ar ne.
— Kaip besielgisi, vis tiek gal-lesies, — atsakė jis.
Surūkė
— Pilieti, tu cigaru duris ra-kini.
— O, tai galbūt, surūkiaus raktą.

Viesėdami Čikagoje,

neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

GIFTS INTERNATIONAL INC.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629 Telefonas 471-1424

Cia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių.

Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

ISIDĖMETINAS IŠRADIMAS

Geriausios Amerikoje ir Europoje "JIB Hoarppflege-Lotion" preparatas suloiko plaukų slinkimą, naikina pleiskanas, pašalina niežėjimą, plaukų skilimą, stiprina plaukų šaknis, padeda atgauti natūralų plaukų spalvą. JIB var-todami nebūsite nei žili, nei pliki 100%. Įrašyti vaistinių RED BLUE knygoje. JIB Medicine Lij. 8 uncijos 16 savaičių \$6.00. Pinigus slųsti mūsų atstovybei: 2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ontario, Canada arba J. I. B. Laboratory 1437 So. 49th Ave., Cicero, Illinois 60650, U. S. A.

Amžius ir nuomonės

Turėdami 20 metų, nesirūpi-name, ką kiti apie mus galvoja; turėdami 30 metų, pradėdame rūpintis, ką kiti galvoja; turėdami 50 metų, pamatome, kad niekas iš viso apie mus negal-voja.

WASHINGTON, D.C.

(Atkelta iš 4-to psl.)

keletas eilėraščių. Vakare visi susi-rinko į p.p. Vodopaly kiemą, kur jaunimas smagiai žaidė tinklinį, kvadratą ir kitus žaidimus. Vakare vašingtoniečiai liūdnai atsisveikino su savo naujais draugais. Praždo se-kancio suvažiavimo planai. Tikrai buvo gera ir smagu susipažinti su tokiu geru ir malonių jaunimu iš Toronto. Daina Penkiūnaitė

BALTIC MOVERS VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS BALDAI IR KT.

Vežamos turtas pilnai apdraustas
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

MEDUS-

reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas.
Induose ar koriuose.
Iš butyno: 30 Dewson St.,
Toronto 4, Ont.

Eagles Nest

Telefonas 534-0563

Geros žinios! !

Pigiausias persiuntimo būdas!!!

Nei viena bendrovė nesuinačia siuntinių taip pigiai, kaip Intertrade Express Corp. Dabar jūsų giminės gaus daugiau nei anksčiau. Užsakykite dabar per INTERTRADE EXPRESS CORP.

PIGIAUSIOMIS KAINOMIS GERIAUSIĄ DOVANĄ
I LIETUVĄ SPECIALIUS RUBLIŲ PAŽYMEJIMUS

INTERTRADE EXPRESS CORP. jums pirmiau paratė ir jūsų giminės su tuo sutiko. Su specialiais rublių pažymėjimai-gali būti iškeičiami į pinigų, t.y. į reguliarius rublius augš-čiausia verte.

PILNAI GARANTUOTA GREICIAUSIAS PRISTATYMAS
Pristatoma per 3 savaites. Mokama už specialų rublį \$2.63

SI KAINA APIMA VISKA — JOKIŲ KITŲ MOKEJIMŲ
PRASYKITE MŪSU NEMO-KAMU ILIUSTRUOTŲ KATALOGŲ

Užsakykite dabar tik per INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd. St., Fifth floor
New York, N.Y. 10010, USA
Telefonas 982-1530

Labai svarbu! Automobiliai

Pigiausiomis kainomis
Garantuotas skubiausias pristatymas.

Prašome rinktis iš šių naujų modelių:
"ZIGULIS" VAZ 2101 \$3706.00

Naujausias pagerintas Eksportinis modelis
"ZIGULIS" VAZ 2103 \$4246.00

Station Wagon
"ZIGULIS" VAZ 2102 \$4082.00

Eksportinis modelis
"MOSKVICIUS" 412IE \$3756.00

"MOSKVICIUS" 408IE \$3454.00

Station Wagon
"MOSKVICIUS" 426IE \$3919.00

Station Wagon
"MOSKVICIUS" 427IE \$4205.00

Naujas, pagerintas
"ZAPOROZEC"
ZAZ 968 AE \$2712.00

Visos kainos JAV doleriais

Prašykite mūsų specialių biu-letenų su automobilių ir ap-tarmentų iliustracijomis.

VARTOTI DRABUŽIAI
Svarbu žinoti lankytojams iš Sovietų Sąjungos.

Prašykite mūsų specialių biu-letenų Mes turime 26 metų patyrimą ir daug tūkstančių patenkintų klientų.

Tėviškęs Žiburiai • 1975. VI. 12 — Nr. 24 (1323) • 7 psl.

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

GYDYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS

Gegužės 25 d. jau prieš pietus temperatūra Čikagoje siekė 90°. Ne-maža liet. jėgų koplėčia 10 v. Mi-šiose buvo perpildyta stovintiais žmonėmis, nes šalia reguliarių lan-kytojų matėsi gal pora šimtų lietu-vių gydytojų ir jų šeimų narių. Tą savaitgalį Čikagoje vyko laisvojo pa-saulio liet. gydytojų suvažiavimas, ir Mišios kaip tik buvo laikomos už mi-rusius bei žuvusius lietuvių gydyto-jus. Kun. J. Borevičius, S.J., pamoks-le gydytojus iškėlė kaip vienus iš di-džiųjų žmonijos geradarių. Po Mišių didelis būrys gydytojų, sulėkusių iš įvairių vietovių, jų tarpe ir iš Kana-dos, susirinko prie žuvusių už Lie-tuvos laisvę paminklo, kur visiems traukiant "Lietuva brangi" buv. PLG ir ALG s-gos pirm. G. Balukas ir naujasis pirm. dr. J. Balčiūnas iš Ohio padėjo vainiką prie paminklo žuvusiųjų atminimui. Tai buvo viešo-sios gydytojų suvažiavimo akimir-kos, kurias galėjo stebėti kiekvienas.

NAUJA VADOVYBĖ

Lietuvių gydytojų suvažiavimo po-sėdžiai su visa eile mokslinių bei vi-suomeninių paskaitų vyko Čikagos vidurmiestyje esančiame "Sheraton" viešbutyje. Suvažiavimo metu įvyko Pasaulio Lietuvių Gydytojų bei Ame-rikos Lietuvių Gydytojų Sąjungų va-dovybės rinkimai. Buvo tikimasi, kad tas pareigas priimsi Kanadoje gyve-nantieji lietuviai gydytojai, bet jie atsisakė. Taip šis suvažiavimas iš Klevelando ir jo apylinkėse gyvenančių gy-dytojų. S-gos pirmininku išrinktas dr. J. Balčiūnas, vicepir. — dr. Skrinka ir sekr.-izd. — dr. J. Son-ta. Sekantis suvažiavimas po dvejų metų įvyks Klevelande. Žurnalo "Me-dicina" vyr. redaktorių pakviestas pasilikti dabartinis red. dr. K. Pem-kus, parodęs neilginus žurnalisti-nius gabumus. Suvažiavimo proga buvo išdalintas pats naujasis "Me-dicinos" nr. Valančiaus ir Čiurlionio metų žurnalo vedamajame re-daktorių paberia, tikrai originalių minčių: "Ar nebeturime subrendusių valančiškų asmenybių — vadų, kurių net istorija nesigėdintų minėti, su atsakomybės jausmu bendrai kovai šioje paniurusioje detentės padan-gėje? Ar dar ilgai lauksime? Ar ne-bus po dvylikos metų (jei toks atsirastų) surinkti erzelyneje išbla-kytus tremties vaikus? Ar jau pavar-gome, kad čiurlioniškos saulės spin-duliai nebeskleistume po pasaulį laisvės troškulio?"

BANKETAS

Lietuvių gydytojų suvažiavimo ren-ginys, atviras, ir plačiai visuome-ni, buvo banketas, įvykęs šeštadie-nio vakare puošnioje viešbučio salė-se. Kadangi įėjimas asmeniui kainu-vo \$25 be gėrimų, tad per 300 ban-kete dalyvavusių svečių daugumą su-darė patys gydytojai. Taip pat ma-tėsi ir nemažas būrys jaunimo. Tai daugiausia medicinos studentai ir gy-dytojų vaikai, o taip pat keletas jau-nųjų gydytojų, kaip dr. Paulius, dr. Vygantas ir kiti, kurie yra veiklūs ne tik gydytojų sąjungoje, bet ir kor-poracijose, skatuose ir kitur. Ban-ketui vadovavo dr. V. Majauskas iš Detroito. Prieš vakarienę pusės va-landos programą atliko satyrinio teatro vienetas "Antras kaimas". Jų programoje linksmąja prasme dau-giausia buvo paliestas gydytojų dar-bas bei gyvenimas iš senesnių ir naujesnių škieų.

PAGERBTAS CHIRURGAS

Po vakarienos pagrindinį žodį tarė

buvęs PLG ir ALG S-gos pirm. dr. G. Balukas. Pristatęs naują vadovy-bę, paprašė, kad šie rūpintų s-gos ateitimi, ypač jaunųjų narių prie-augliu. Naujasis s-gos pirm. dr. J. Balčiūnas savo žodyje pažadėjo eiti tuo keliu, kuriuo ėjo jų pirmtakai. Pagrindinis banketo punktas buvo JAV lietuvių dr. J. Wiltrakio atžy-mėjimas specialiu žymeniu. Šis lie-tuvių kilmės gydytojas yra augstas amerikiečių pareigūnas — vyriausias chirurgas JAV karo veteranu, savo eilėse turinčių 1,800,000 narių. Kai tas faktas anglų kalba buvo paskelb-tas banketo svečiams, spaudos stalą aptarnavęs juodosios rasės padavė-jas tuojau mums pasisakė, kad dr. J. Wiltrakis yra ir jo gydytojas, nes ir jis esąs karo veteranas. Dr. J. Wiltrakis savo žodyje pasidžiaugė esąs lietuvis, lietuvių tėvų sūnus. Su 1913 m. JAV įsteigta Lietuvių Dak-tarų Dr-ja ryšius palaikęs jau nuo seniau. Kai 1933 m. Darius ir Girė-nas skrido per Atlantą į Lietuvą, JAV lietuviai gydytojai parąšė spe-cialų laišką gydytojams Lietuvoje, kurį gabeno "Lituanica". Dr. J. Wilt-rakio žodis, nors ir anglų kalba pasa-kytas (jis yra JAV armijos atsargos pulkininkas), buvo šiltas ir atstaus lietuviškomis nuotakomis. Per 300 banketo svečių dr. J. Wiltrakio žodį palydėjo didelėmis ovacijomis.

PREMIJOS

Pernai Illinois Liet. Gydytojų Dr-ja buvo paskyrusi \$1,000 premijuoti asmenims, kurie rašo apie Lietuvą amerikiečių spaudoje. Speciali ver-tintojų komisija I premiją paskyrė amerikiečiui laikraštiniui Seeger, ilgesni laiką gyvenusiam Sovietų S-goje ir rašiusiam "Los Angeles Ti-mes" dienraštyje. Jis parąšė tiesių ir atvirų straipsnių apie okup. Lietuvą. Praėjusį rudenį įvykusiame ALToš aukto kongreso bankete lietuvių gy-dytojų pastangomis atsiųstas žur-nalistas Seeger ne tik atvyko į Či-kagą, bet ir pasakė įdomią kalbą, perduodamas išpūdius apie Sovietų S-gą ir okup. Lietuvą. Tuomet šiuo reikalu uoliai rūpinosi tuometinis Illinois Liet. Gydytojų Dr-jos pirm. dr. Giedraitis. Šiemet Illinois Liet. Gydytojų Dr-ja \$1,000 paskyrė pre-mijoms už pramoginės muzikos kū-rinius. Tad lietuvių gydytojų suva-žiavimo proga įvykusiame bankete dr. A. Ruibienė paskelbė ir paskuti-niojo konkurso laimėtojus (apie tai rašyta "T2" 23 nr.). Iš visų laimėju-sių premijas atvyko atsiimti tik Br. Jančys.

Iš šalies žiūrint atrodo, kad per-nykštis konkursas — premijavimas laikraštiniuku, rašančių apie Lietuvą amerikiečių spaudoje, buvo reikš-mingesnis ir žymiai plačiau nuplau-kiantis ir tarptautinius vandenis, ne-gu šiemetinis. Premijuoti pramogi-nės muzikos kūriniai banketo metu nebuvo pademonstruoti.

Prisiminę ir Ohio Liet. Gydytojų Dr-jos kasmetines \$1,000 premijas ir kitas liet. gydytojų bendras ar as-menines aukas, galime tik pasi-džiaugti, kad nemaža dalis jų mūsų mokslinį, kultūrinį, visuomeninį, poli-tinį ir lituanistinį švietimo bangavi-mą nuoširdžiai remia.

PLUMBING and HEATING J. LISAUSKAS

valdžios pripažintas plomberis,
atlieka įvairius vamzdžių ir
apšildymo darbus.

Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Metro Lic. PH.136. Tel.532-5191

FRANK BARAUSKAS Limited REALTOR

3828 Bloor St. West, Islington, Ont. M9B 1K8

- Nuosavybių pirkimo ar pardavimo reikalais Jūsų vartojamomis kalbomis padės
- Valteris Drešeris Realtor Mgr. 231-6226
- Helen Bailey (Balčiūnienė) 233-3323
- Arvidas Zakarevičius 233-3323
- Pranas Barauskas, F.R.I. 743-0100

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS

- Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •
- 3828 Bloor St. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza) •

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST., TORONTO

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTAS

S. BROGOWSKY, O.D.
412 RONCESVALLES AVE.
(prie Howard Park Ave.)

Kabineto tel. 531-4251

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 4 v. p.p.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

INSURANCE

Namų — Gyvybės — Automobilių — Komerciniai
249-2067 WALTER DAUGINIS 249-2883
35 Landron Cres., Weston, Ontario

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Lietuviška maisto gaminių krautuvė PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Tel. 535-1258
TORONTO, ONTARIO
• — UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU — •
• — NEMOKAMAS PRISTATYMAS — •

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą
paprastu ir oro paštu

Dovanos be maito: Motociklai, sklb. mašinos, televizijos priimtuvai, šal-dytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavojeis gali pirkti prekių specialiose krautuvėse.

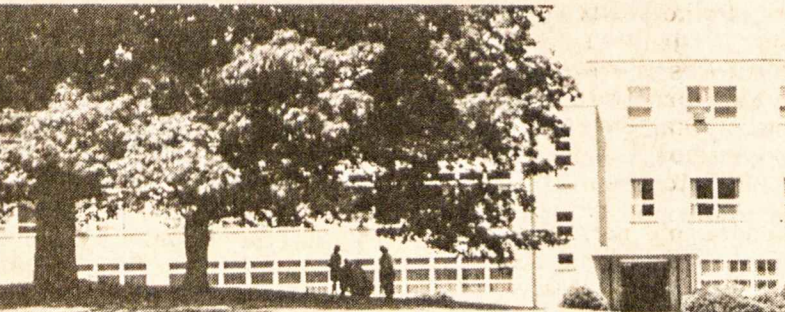
Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryo svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ Baltic Exporting Co. 480 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ontario
IŠTAIGA Savininkai A. ir S. KALUZA
Telefonas LE 1-3098

ATOSTOGOS MAINE

Lietuviai pranciškonai visus malonai kviečia atosto-gauti jų vasarvietėje Kennebunkporte, Maine. Ši graži kurortinė vieta prie pat Atlanto vandenyno yra tapusi sava-tišku lietuvių centru vasaros atostogų mėnesiais, kai iš visos Amerikos ir Kanados suvažiuoja šimtai lietuvių. Čia žmogus atsigaišina ne tik grynu oru, kaitria saule, švarių jūros ir baseino vandeniu, geru maistu bei kitais žemiškais patogumais, bet taip pat koncertais, literatūros vakarais, meno parodom, paskaitom ir labai meniška aplinka, pilna lietuviškų šventovių. Čia kiekvienam teikiama proga ir pasilinksinti, ir susitelkti. Buvęs gimnazijos pastatas pa-verstas patogiais kambariais. Taip pat ir kiti svečių pastatai nuolat gerinami. Kainos neuągštos.

Sezonas prasideda birželio 28 ir baigiasi rugsėjo 2. Visais atostogų reikalais rašykite: Rev. Superior, Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046, USA. Telefonas (207) 967-2011.

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.

2224 Dundas Street W.,

Toronto, Ontario

M 6 R 1 X 3

Visais kelionių reikalais
betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v. r. iki 7 v. v.

TORONTONT

Anapilio žinios

Telefonas 277-1270

— Prasidėjus vasaros sezonui, parapijos choras išsikirsė atostogų iki rudens. Choro vedėjas muz. S. Gailevičius šį šeštadienį išvyksta ilgesnių atostogų Kanados šiaurėn. Pamaldų metu visi dalyviai kviečiami giedoti tradicines mūsų giesmes.

— Wasagoje pamaldos laikomos 10 ir 11 v.r.

— Dėkojame p.p. Arstikaitiams Bramptone už gėles kapinių lankymo dienos salės ir kapinių koplyčios papuošimui.

— Po atsilankymo Anapilyje kapinių lankymo proga, vysk. Vincencas Brizgys iš Čikagos parapijos vadovėbei atsiuntė laišką, pasidžiaugdamas Anapiliiu ir palinkėdamas sėkmės ateities darbe.

— Jaunos šeimos, įsikūrusios Toronto vakarinėje dalyje, kelia mintį Anapilyje atidaryti vaikų darželio skyrių.

— Sv. Jono kapinėse iš Dickson gatvės yra įdėti vartai. Tuo norima apsaugoti nuo nepageidaujamų asmenų. Laidotuviams ir sekmadieniais vartai bus atidaryti. Kitomis dienomis prašoma į kapines važiuoti pro Anapilio salę.

— Pamaldos: šį šeštadienį, 9 v.r., už a.a. Julijoną Salkauską, 9.30 v.r., už a.a. Petrą Tutlį, sekmadienį, 10 v.r., už a.a. Antaną Čirūną, 11 v.r., už a.a. Kazimierą Jasį ir a.a. Stasį Černiauską; Wasagoje 10 v.r. už a.a. Kazimierą ir Katariną Vasiliauskus, 11 v. už a.a. Oną Lapavičienę.

— Pakrikštyta: Rimas-Antanas Pečiulis ir Steponas-Douglas Birch.

Mažono mokyklos dešimtyjų skyrių ekskursija į "Tūkstančių salų" įvyko birželio 7 d. Dalyvavo 34 mokiniai ir 5 palydovai. Buvo aplankyti ir dailininkai Tamošaitiai, kurie labai mieliai priėmė ekskursantus. Dail. A. Tamošaitis paaiškino apie savo ir p. Tamošaitienės meną, parodė skaidres apie lietuvių tautodailę, o dail. A. Tamošaitienė pademonstravo tautinių drabužių audimą. Mokiniai tikrai domėjosi Tamošaitių menu ir stebėjosi, kad paprasti ūkio trobesiai ir net visa aplinka buvo paversta meno muzėju. Atsiveikindami, Tamošaitiai kiekvieną ekskursantą dar ir apdovanojo. Gaila, blogas oras sutrukdė St. Dabkui padaryti gamtoje nuotraukų, kurias būtų panaudojęs skaidrėms. Tačiau ekskursantai buvo visą laiką entuziastingai nusiteikę ir sakė, kad ekskursija buvo naudinga ir įdomi.

Dalyvis Besiskelbiantieji "T. Žiburiuose" verslininkai yra verti lietuvių visuomenės dėmesio. Tuo būdu jie ne tik plečia savo verslą, bet ir pasitarnauja visuomenei bei spaudai. Kviečiame tuos skelbėjus, kurie dar nėra atsilgę "T. Žiburiams", išlyginti užsilikusias skolas.

A+A JUSTINUI LAURECKUI

mirus, žmoną PETRONELĘ, dukrą DANUTĘ ir žentą nuoširdžiai užjaučiame —

Sudbury, Ont.

Kusinskių šeima

VIENINTELE KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydymieji įdusai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M., N.P. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

LIETUVIE NASLĖ ieško gero būdo gyvenimo draugo. Rašyti: "T. Žiburiai", c/o Sofija, 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3.

FOTOGRAFAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydui tel. 534-5615.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefonu 535-4329.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalių, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

LIETUVIS ATIEKA visus namų darbo darbus iš lauko. Tel. 535-2581. Skambinti po 5 v.p.p. ir klausiti Joe.

BARONESSA

Beauty Salon

Savininkė Alė Kerberienė
2265 Bloor St. W.
kampus Bloor-Durie gatvių

Telefonas 762-4252

Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t.t. Prieinamos kainos.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Nuosirdi užuojauta Ed. Matijai-šaitienei, Vokietijoje mirus jos mamytėi.

— Santuokai rengiasi: Viktoras S. Zymantas ir Isabel M. Dutkiewicz; Birutė Činčikaitė ir Mirando Naccarato; Viktoras J. Adams (Adomavičius) ir Leona M. Nemett; Erikas Rotkis ir Renata M. Slapšytė; Erikas Rotkis ir Danguolė Remeikytė.

— Knygų kioskas ir kafeteria jau neveikia; parapijos biblioteka dar veiks šį sekmadienį.

— Jėzaus Širdies litanija mūsų šventovėje skaitoma sekmadieniais po 11.15 v. Mišių, šokiadieniais — po 8 v. Mišių ir šeštadieniais — po 9 v. Mišių.

— Nuo pirmojo liepos sekmadienio trečios sekmadienio Mišios bus laikomos ne 11.15 v., bet 11.30 v. Tai daroma norint palengvinti automobilių pastatymą. Šis pakeitimas galios žiemą ir vasarą. Taip pat pirmąjį liepos sekmadienį pradėsime laikyti vakarines Mišias ne 7 v.v., bet 8.30 v.v. Šis pakeitimas įgalins sugrįžusius iš vasarviečių dalyvauti Mišiose.

— Visi parapijiečiai, dar neprisidėję savo auka prie šventovės remonto vajuos, kviečiami prisidėti. Tai padės greičiau pradėti užsimotą darbą.

— Stovyklos mūsų stovyklavietėje: šaulių ir šaulių būlių liepos 3-6 d.d., "Aušros" liepos 6-19 d.d., ateitininkų liepos 20 — rugpj. 2 d.d. Registracijos blankai gaunami par. raštiniene.

— Wasagos stovyklavietėje atlikta daug darbų; įrengtas naujas kambarinis šaldytuvas, naujai išdažyta virtuvė, įrengtas dujų kambarys ir karšto vandens tankas. Visiems talinkinams nuosirdi padėka.

— Parapijos choristų pobūvis praėjo labai jaukioje nuotaikoje. Jame su choristais dalyvavo parapijos kunigai, solistai ir antrosios choristų pusės.

— Šeštadienio ir sekmadienio Mišios: šeštad., 8 v. — už Kostą ir Kazimierą Jakubauskus, užpr. J. J. Sarūnų; 8.30 v. — už Pranaičių šeimos mirusius, užpr. K. Z. Simonaičių; 9 v. — už Juozą Martinaitį, užpr. S. Martinaitienės; 10 v. — už Stasį Černiauską, užpr. M. S. Bušinskų; 11.15 v. — už Joną Valatką, užpr. A. S. Stukų; 7 v.v. — už Mariją Krasauskienę, užpr. V. O. Skukauską.

— Eugenija Sprengelienė, neseniai persikėlusi iš JAV į Torontą, krito nuo laiptų ir susilaužė koją. Gydosi slaugoma vyro ir sesers J. Rovenės.

Toronto ir apylinkių lietuviai gauna vadinamojo "Sv. Antano lenciūgelio" laiškus, kuriuose grasinama Dievo bausmėmis, jei neišsiųs 13 tokių laiškų kitiems. Tai prietaringų žmonių iniciatyva, klaidinanti kitus. Į ją nereikėtų kreipti dėmesio.

Dantų

gydytojas

A. Mikelėnas,

D. D. S.,

93 MILL St. E., ACTON.

Tel. (519) 853-1900.

Pacientai priimami iš anksto susitarus

PARDUODAME LIETUVISKUS SŪRIUS, estiškę duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas. SUPERIOR SAUSAGE CO. 1004 Dundas St. West, Toronto. Tel. 531-8422

Visų rūšių automobilių išorės (body) toisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos. **DUNDAS AUTO BODY MAX KANE AUTO BODY** Darbas sąžiningas ir garantuotas. Lietuvių aptarnauja Jonas Jurėnas. **430 BATHURST ST. Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001**

MALDININKU KELIONĖ

į St. Mary's, Ontario,

organizuojama Immaculate Heart of Mary parapijos, bus liepos 6, sekmadienį.

St. Mary's miestelyje Marijos vardo koplyčioje bus popiežiaus palaiminta Fatimos Marijos statula, išstatyta pagarbiniui, šv. Mišios, procesija, kurios metu bus nešama Marijos statula ir kalbamas Rožinis.

Dalyvaukime jauni ir seni, išgirskime Marijos prašymą kasdien kalbėti Rožinį bei rengti permaldavimo procesijas.

Koplyčia stovi gražioje vietoje — miške ant kalniuko. Malonu atsikvėpti po miesto dulkių.

Registruotis iki liepos 1 d. lietuvių kalba telefonu 763-4233 po 6 v. v. Toronte.

Sibirinių trėmimų minėjimas

— birželio 11, trečiadienį, 8 v. v., Sv. Pauliaus šventovėje, 227 Bloor St. East, tarp Church ir Jarvis gatvių.

Demonstraciją Otavoje prie sovietų ambasados sibirinių trėmimų sukakties proga birželio 14, šeštadienį, 1 v.p.p., rengia latvių organizacija "Dauguvos vanagai". Demonstruojama bus su žvakėmis. Rengėjai kviečia dalyvauti ir lietuvius su estais. Iš Toronto išvykti reikia minėtą dieną 7 v. ryto.

KLK Kultūros Dr-jos "Žiburiai" narių metinis susirinkimas — birželio 18, trečiadienį, Prisikėlimo par. posėdžių kambaryje. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

Lietuvių Namų žinios

— Praėjusio sekmadienio popietėje atsilankė apie 200 asmenų.

— LN virtuvei reikia dviejų darbininkių: šeimininkės pavaduotojos ir virtuvės darbus. Suinteresuotos tesikreipia į LN raštinę arba tel. 533-9030.

— Svetainė "Lokys" taip pat reikia baro tarnautojo ar tarnautojos. Darbas popietinis ir gana įdomus — dirbantysis nuolat turės reikalų su žmonėmis. Suinteresuoti prašomi kreiptis į LN raštinę arba skambinti tel. 533-9030.

— LN remia studentiją. Toronto universitete studijuojantiems paskirtos dvi LN premijos po \$500 už geriausius darbus iš Lietuvos istorijos, lietuvių kalbos ar lietuvių literatūros. Tas premijas administruoja Toronto un-to "Student Award" skyrius. Studentai, norintieji dalyvauti šių premijų laimėjime, gali kreiptis į "Student Award" skyrių ir susitarti dėl temų bei sąlygų. Tikimasi, kad tuo susidomės lietuvių studentai ar baigusieji studijas.

— Birželio 5 d. LN valdybos posėdyje nutarta \$600 parenti Rasą Mažeikaitę, kuri ryžtasi būti istorike ir šį rudenį išvažiuoja į Dubliną ruošti mokslo laipsnui. Jos sritis — priešistoriniai baltų laikai. Rasa yra labai susidomėjusi Lietuva ir nori tyrinėti Lietuvos istoriją nuo priešistorinių laikų.

— Kūrėjai - savanoriai (Toronto skyrius) paskyrė LN bibliotekai \$100 nupirkti apie 20 tomų "Lietuvių tautos praeitis".

— LN biblioteka pradeda birželio 15 d. skolinti skaitytojams knygas sekmadieniais nuo 1 iki 3 v.p.p.

— Toronto Lietuvių Pensininkų Klubas birželio 15, sekmadienį, organizuoja ekskursiją į Hamiltoną — pensininkų gegužę. Autobusas iš eis 9 v.r. iš autobusų stoties Bay-Dundas gatvių. Pensininkai, turį miesto savivaldybės pažymėjimus, iki Hamiltono moka už kelionę pusę kainos — \$1.90. Iš Hamiltono į gegužinę autobusą išeis 2 v.p.p. iš miesto autobusų stoties. Kainuos apie \$0.50. Grįžtant atgal, teks mokėti pilną kainą, nes pensininkams lengvatoms teikiamos tik iki 4 v.p.p. Norintieji platesnių informacijų tesikreipia į pensininkų klubą pas p. Kuliešį L. Namuose.

Kanados Lietuvių Fondo suvažiavime birželio 7 d. L. Namuose išrinkta nauja taryba: dr. A. Pacevičius 418 balsų, dr. Arūnas Dailė 376, J. Bersėnas 373, H. Štepaits 373, P. Januška 366, K. Lukošius 360, Pr. Bastys 332, J. Kšivickis 307, V. Montvila 292, V. Ignaitis 296, Eug. Čuplinskas 289, Stp. Jakubickas 240. Kandidatais liko: dr. S. Čepas, St. Kuzmas, K. Aperačiūsis. Ši taryba pareigomis pasiskirstys ir naują valdybą sudarys susirinkusi pirmojo posėdžio. Iki jo pareigas eina senoji taryba ir valdyba. Buvęs valdybos pirm. inž. Vyta. Balsys iš eilų pareigų pasitraukė, nes pasiekė pensijos amžių ir planuoja didesnę laiko dalį praleisti Floridoje.

Suvažiavimas vyko gana sklandžiai, išskyrus ginčus dėl įgaliojimų, surašytų ne ant specialiu blankų, ir kitų neesminių dalykų. Šiuo metu KLF turi sutelkęs \$122.000. Neseniai patirta, kad buvęs kanadietis p. Pauza, pastaruoju metu gyvenęs JAV-se, testamentu paliko KL Fondui apie \$40.000.

• Laisvos spaudos siekis — laisva Lietuva

AUGŠTESNIEJI LITUANISTINIAI kursai Toronte

1975-76 mokslo metais turės:

1. Lietuvių kalbos ir literatūros kursą XIII, XII ir XI gimnazijos klasių mokiniams su Ontario Švietimo Ministerijos patvirtintomis užskaitomis, kurioms gauti reikės 75 valandų. Į šį kursą laisvais klausytojais PRIIMAMI ir STUDENTAI, pakankamai mokę lietuvių kalbą.

2. Elementarinio lietuvių kalbos kurso klasę pradedantiesiems, skirtą daugiausia mišrių šeimų nelietuviams nariams.

Visi kursai vyks vakarais — antradieniais arba trečiadieniais WEST PARK SECONDARY SCHOOL patalpose, Bloor ir Dundas, Toronte.

Turint galvoje, kad kursantų skaičius yra ribotas, prašome užsirašyti iš anksto pas mokytoją V. TASECKA, 168 Bartlett Ave., Toronte.

Telefonas 535-6659.

MOKYKLŲ TARYBA

Paskelbus, kad siuntinių persiuntimo įstaiga "BALTIC EXPORTING CO." Toronte yra parduodama, pasigirdo įvairių nepagrįstų gandų bei spėlojimų.

Mes užtikriname visus buvusius ir esamus mūsų klientus, kad ateityje nebus jokio skirtumo — siuntinių persiuntimo patarnavimas ir sąžiningumas liks tas pats, nes nauji savininkai yra taip pat lietuviai, mūsų bei daugelio torontiečių gerai pažįstami.

Be to, šioje įstaigoje lieka ir toliau dirbti p. H. Klimienė, turinti 17 metų praktiką, kuri pažįsta šį darbą visu 100%. Kurį laiką ir mes ateisime padėti naujiems šeimininkams. Apie pasitraukimą iš šios įstaigos pranešime vėliau.

A. ir S. KALŪZOS

"Vilniaus" paviljonas Karavano, t.y. tautybų savaitės metu, birželio 22 — liepos 1 d.d., bus įrengtas Prisikėlimo parapijos salėse. KLB Toronto apylinkės valdyba jau pradėjo platinėti pasus. Dabar jie kainuoja po \$4, o Karavanui prasidėjus — \$5. Be to, pirkdami juos dabar, duosite "Vilniaus" paviljonui dalį pelno nuo bilieto kainos. Vėliau pasus platins tik centrinis Karavano komitetas, ir pelnas eis jam. Todėl kviečiame visus įsigyti pasus, kurie gaunami Prisikėlimo bankelyje, "Paramoje" ir Liet. Namuose. Sekmadieniais galima gauti prie visų lietuvių šventovių po pamaldų.

Pradėti taip pat pagrindiniai lietuvių paviljono ruošos darbai. Parodai vadovauja K. Imbrasaitė, programai — S. Martinaitė, didž. salės puošimui — A. Imbrasas, kavinės — V. Pačauskas ir P. Sturmas, bufeto R. Puteris ir maisto — H. Simanavičienė. Vyr. šeimininke pakviesta L. Mačionienė. "Vilniaus" paviljono organizacinį komitetą sudaro: pirm. R. Juzėnis, vicepirm. A. Puteris, išd. V. Dauginis, narys V. Bireta.

1975 m. "Miss Vilnius" yra Kristina Imbrasaitė, o burmistrai — Almis Kuolas, A. Pacevičius ir Algis Stankus. Programai atlikti yra pakviesti šie meno vienetai: "Baltija" iš Londono, tautinių šokių grupė "Gyvataras" ir mergaičių choras "Aidas" iš Hamiltono, Toronto ansamblis "Gintaras", Stepo Kairio muzikinis vienetas ir tautinių šokių grupė "At-

MONTREAL

Dr. Arūnas Ališauskas, baigęs studijas Baltimorės universitete, aplankė savo tėvus Montrealyje. Tolimesnėn studijom gilinti jis gavo Kanados valdžios stipendiją ir išvyko istorinių mokslų reikalui į Vilniaus universitetą.

Kun. St. Kulbis, SJ, išvyko ilgesniam laikui į Europą. Lanko žymiąsias vietas Ispanijoje, Prancizijoje, Italijoje.

Apie hamiltoniškio "Aido" koncertą gegužės 10 d. Verduno katalikų gimnazijoje ilgą parą išspausdino Čikagos "Naujienos" 1975. V. 21. Jo autorė sol. E. Kardelienė labai gražiai įvertino aidetes, dirigentą V. Verikaitį ir akompaniatorių J. Govėdą. Tarp kito ji ten rašo: "Solistas V. Verikaitis montrealiečius sužavėjo iki didelio entuziazmo. Plojimams nebuvo galo, vis buvo prašoma daugiau dainuoti ir jis padaina-

vo dar keletą dainų viršaus. Geras solistas V. Verikaitis, bet neblogesnis jis ir choro dirigentas." "Akompanuotojas muzikas J. Govėdas meistriškai, briliantine technika lydė choro ir solisto dainavimus."

Nežinomų alkoholikų (Alcoholic Anonymous) organizacijos skyrius (lietuvių) 1975 m. pradžioje įsteigtas Montrealyje. Toks skyrius jau seniau veikia Čikagoje. Tai organizacija, kuri gana sėkmingai padeda alkoholikams ir yra išplitusi visame pasaulyje. Lietuviai ja susidomėjo labai neseniai. Susirinkimai vyksta lietuvių kalba kiekvieną trečiadienį, 8 v.v., 7722 George St., La Salle, Que. Suinteresuoti prašome skambinti Leonui G. 366-2548 (darbo valandomis 489-5391) arba Henriui N. 277-7868. Visi pašnekesiai bei korespondencija laikomi paslaptę. Susirinkimų metu pašalinių asmenų nebūna.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA. Tel. 727-3120

6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komerčio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:	DUODA PASKOLAS:
Einamasis s-tas	6.0% Asmeninės
Taupomasis s-tas	8.0% Nekiln. turto
Term. ind. 1 m.	8.0% Čekių kredito
Term. ind. 2 m.	8.5% Investacines nuo
Term. ind. 3 m.	9.0%
Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.	Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama, vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakara ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakara.

VYRESNIO AMŽIAUS PILIEČIAI!

Brangūs vyresnio amžiaus piliečiai,

Jūs esate nuoširdžiai kviečiami dalyvauti vyresnio amžiaus piliečių savaitėje "Senior Citizens Week Strawberry Social" birželio 17, antradienį, 1-4 v.p.p., Black Creek Pioneer Village, Steeles Avenue prie Jane gatvės Toronte.

Tiesioginė autobusų linija nuo Jane ir Finch požeminio traukinio stoties.

Ministry of Community and Social Services
Rene Brunelle, Minister

Toronto Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas gegužės mėnesį užbaigė su \$8,005.580.00 balansu. Per penkis šių metų mėnesius aktyvai padidėjo \$873,318.00, o pernai tuo pačiu metu — \$451,026.00.

Mirties atveju susidaro sunkumų su pinigų išmokėjimu įpėdiniais, nes kairurie nariai nepalieka testamentu. Primename, kad būtinai reikia turėti surašytą testamentą, nes be jo įpėdiniai visuomet turi daug sunkumų palikimo paveldėjime. Be testamentu turto valdymas gali būti perimtas valdžios įgaliotų finansinių įstaigų, kurios, likviduojant turtą, atskaito didelių patarnavimų mokesčius. Testamentų reikalams sutvarkyti mūsų įstaiga turi prityrusį asmenį, kuris šiuo reikalu duoda patarimus ir surašo tes-

tamentus. Suinteresuotos prašome kreiptis į mūsų įstaigą. Dar turime neparduotų trečios serijos olimpinį monetų. Suinteresuotos ir užsiregistravusius prašome nedelsiant nusipirkti ir užsiregistrooti ketvirtai serijai.

Mūsų įstaiga reikalinga nuolatinei tarnautoja. Geras atlyginimas ir geros darbo sąlygos. Šiuo reikalu prašome teirautis asmeniškai pas vedėją J. Varanavičius, vedėjas

Optical Studio

OKULISTAS R. SCHMID

1596 Bloor Street West

Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvos Namus) • Tel. 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontaktiniai lęšiai (contact lenses).